Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...мнай 1921 оной ...брииин 21-hээ гарана | № 114 (14134) | 1973 оной май 17, четверг | Сэн 2 мүнгэн

АРТААБХА АЙНААР РГУУЛАЯ

...бха гээшэ ямар ехэ хэрэгтэйб, хэр ехэ аша туhа... хүн бүхэн мэдэхэ. Хартаабха хилээмэhээ өөрэ... хоол гээшэ гэжэ арад зоной дунда дэмы хэл...

...тиимэ байбашье, манай республикын колхоз, ...д энэ ургамалые ехээр тарижа, ургасыень дээ... талаар бии байгаа арга боломжонуудаа хэрэг... Республикын нютаг бүхэндэ тооной хартаабха ...ургаха. Теэд тэрэниие тарихада, ургасынь хой...руулhалхада, ургасыень хуряахада ажал ехэтэй ...адань колхоз, совхозууд тэрэниие, шадаал hаа, ...тариха гэжэ оролдодог, оройдоо тарингүй байгаа... хамаагүй шэнгеэр хандадаг. Энэ ургамалда иимэ ...р хандаhан дээрэhээ ургасань олонхи аймагууд...нэгүй, тэрэниие ургуулха технологи баримталаг...

...гшэ жэлдэ республикын колхоз, совхозууд дун...эр гектар бүриhөө миил 55 центнер хартаабха ...ан байха юм. Зүгөөр Сэлэнгын, Хэжэнгын, Хо...дын, Яруунын аймагуудта гектарай 20 гаран ...ургаса абтана гэхэ гү, али тариhан үрэhөө арай ...бусаажа абана бшуу. Ядахын сагта республикын ...хототой хаяа хадхажа hуудаг Загарайн аймагай ...уд нёдондо гектар бүриhөө оройдоо 31 центнер, ...Үдын аймагайхид — 54 центнер хартаабха абаhан ...Энэ тон бага, бирагүй гээшэ.

...республика доторнай хартаабха hайнаар ургуул...нуудынууд, түрүүшүүл олон. Кабанскын аймагай ...д бүхы дээрээ нёдондо гектар бүриhөө 96 центнер ...а хуряажа абаа hэн. Эндэхи Кабанскын совхоз ...120 центнер хартаабха хуряаhан жэшээтэй. Энэ ...механизаторнууд Константин Сидорович Хлы...лэй табан жэлэй туршада даалгагдаhан 50 гекта... бүриhөө 145—204 центнер ургаса жэлдээ абаhан ...нёдондо ган гасуур болоошье hаа, гектар бүриhөө ...нтнер хартаабха хуряажа абаhан байха юм. Гек...hөө зуу гаран центнер хартаабха ургуулжа аба...үрүүшүүл Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ ..., Түнхэнэй аймагай «Сибиряк», Мухар-Шэбэрэй ...«Искра», «Заганский» колхозуудта, Оймороной, ...нский», Баргажанай совхозуудта олон бии.

...рүүшүүл ямар аргаар иимэ баян ургаса абанаб ...тэдэнэр звено боложо, тусхай газар, техникэ, ...гэ даажа абаад, бүхы хүдэлмэреэ саг соонь, ...артайгаар хэнэ бшуу. Газараа гүнзэгыгөөр ха...ргатай сагтань уhална, наг шэбхэ, минеральна ...гэ хэрэглэжэ, зурууд хоорондохи газарыень саг ...дүүрилдэг байна. Тиигээд ургасаяа гээлтэгүйгөөр ...абана ха юм.

...дээрэhээ харахада, хартаабхын баян ургаса ...ямаршье тиимэ нюуса арга гэжэ байхагүй. Орол...шээл гаргаhан газарта баян ургаса абтаха гээшэ. ...хи табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ рес...най колхоз, совхозууд дүн хамта 80 мянган ...ртаабха ургуулжа абаха, тэрэнэй 30 мянган тон...идөө худалдаха, гектар бүриhөө дунда зэргээр 95 ...ургаса абаха гэhэн социалис уялгатай. Ондоогоор ...нёдондонойхиhоо хоёр дахин шахуу ехэ ургаса ...рэгтэй болоно. Энэмнай тиимэ бараг хэрэг бэшэ. ...бха ургуулха талаар бүхэсоюзна социалис мү... абаhан уялгаяа бэелүүлхын түлөө мүнөөнhөө ...хэрэгтэй. Хартаабха ехээр тариндаг Кабанскын, ...Үдын аймагуудай ажахынууд эдэ үдэрнүүдтэ ...hуулгажа захалаа. Эдэ аймагуудай колхоз, сов... хартаабхын тарилгые бүхыдэнь тусхай звено...даалтанхай. Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэм...хоздо 4 звено эмхидхэгдэжэ, тус бүридэнь нэгэ ...тор, 6 эхэнэр хүдэлнэ. Мүнөө эдэ звенонууд ...hан газартаа наг шэбхэ ехээр гаргажа, мине...тэгжүүлгэ оруулаад, үрэhөө тарижа байнхай.

...ондо абаhан уялгаяа бэелүүлхын, хартаабха ...ургуулхын тула юу хэхэ хэрэгтэйб? Нэгэдэхеэр, ...хэндэ хартаабха ургуулха оньhожоруулагдамал ...мхидхэжэ, тус бүридэнь 50—60 гектар газар, ша...hаа, уhалагдамаар газар даалгаха шуха... звенонуудые ажахын тоосоондо оруулжа, үйлэд... түсэб хүргэхэ, гаргашын хэмжээе тодорхойлхо ...Хартаабхашадай ажалай түлөөhые абаhан продук...мжээгээр, шанарайнь зэргээр тогтоохо ушартай. ...хёор, эдэ звенонуудта үрэжэл hайнтай газар, ...машинануудые даалгажа, хэрэгтэй соонь мине...тэгжүүлгэ үгэхэ байна. Бүлүүр станци гү, али ...р машина эдэ звенонуудта үгэхэ шухала.

...ахяар, тарилгын нормо багадуулжа болохогүй. ...«Улаан Оронго» колхоз гектар бүридэ оройдоо ...нтнер үрэhэ тариhан юм. Теэд эндэ хэды үтэг...эгдээшье hаа, биратай ургаса гараагүй, гектарай ...гэжэ 41,5 центнер хартаабха хуряаhан юм. Зү...тарай 32 центнер үрэhэ тариhан «Байкал» плем...шэбхээр үтэгжүүлээгүйшье hаа, ектар бүриhөө ...нер ургаса абаhан байна. Тиимэhээ хартаабхын ...тариха хүсэд нормо баримталха, үрэhөө 18—20 ...р гүнзэгыдэ тариха эрилтэ табигдана.

...дэхеэр, хартаабха тариха, ургасынь хойноhоо ...а агротехникэ нариинаар бэелүүлхэ шухала. ...буртаг үбhэнтэй тэмсэхэ зорилгоор, түрүүшүү...гээр, тарилгын hүүлээр 5—7 хоноhоор лэ бор... шадаал hаа оло дахин борнойлхо болоно. Һүү...зурууд хоорондохи газарыень элдүүрилхэ, шо...боолжо үгэхэ хүдэлмэри саг соогоо хэгдэхэ ушар...

■

...ааар, али бүхы аргаар тарилгаяа уhалха гэжэ ...байна. Мүнөө үедэ ажахы бүхэндэ бүлүүр стан... уhа сасадаг машинанууд бии. Эдэ бүгэдые хар...уhалалгада хэрэглэхэ тон шухала.

...бликынгаа ойн баярай жэлдэ хартаабхын баян ур...ын түлөө бүгэдөөрөө тэмсэе.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГА ХЭР ЯБАНАБ?

ҮДЭР БҮХЭН ҮНЭТЭЙЛ

Нилээд хожом болотор хүйтэн байжа, эндэ хабарай тарилга урда урдынхиhаа орой эхилээ. Хэрбээ урда жэлнүүдтэ Хорниин аймагай олонхи ажахынууд майн тэн багта эртын таряа тарижа дүүргэхэ дүтэлөөд байдаг hаа, харин мүнөө шэниисэ, хара таряа, ешмээн тариха түсэбөө үшөө хахадлаагүй байна.

Энээндэ хэдэн тайлбари бии. Нэгэдэхеэр, апрель соо удаан хүйтэн байгаад, саhан ороод, газарай хүрьhэн хожом болотор hайн гэдээ. халаагүй. Тиигэжэ зарим ажахынууд майн 5—6-hаал эртынгээ таряа тарижа захалаа. Хоёрдохёор, эндэ шэниисэ, хара таряа, ешмээн, обёосые дан эртэ тарихада хабарай, зунай эхинэй ган гасуурта ехэ сохигдодог байна. Тиимэhээ эндэхи мэргэжэлтэд, агрономууд эртын таряае гол түлэб майн 15—17 болотор тарихада таарамжатай гэжэ тоолодог болонхой.

— Энээнhээ урагша нютагай байгаалиин эрхэ байдалые хараада абангүй эртын тарилгые түргэн лэ, ехэнхидээ майн 8—10 болотор заатагүй тарижа дүүргэхэ гэжэ оролдодог байгаабди. Тэрээнhээ боложо, hая гараhан таряан хабарай эртын хюруу да хүлдэдэг. хүсэд дулаасаагүй хүрьhэндэ тарихада ургасаньшье биратай гарадаггүй байгаа. Тиимэhээ шэниисэ, хара таряае майн 3—5-hаа эхилээд, 15—18 болотор заабол тарижа дүүргэхын түлөө тэмсэнэбди, — гэжэ Үдын совхозой главна агроном Н. Н. Халматов хэлэнэ.

Агрономой хэлээшые буруу гэхын аргагүй. Ямар болзорто, хайшан гээд таринаш, шинии мэдэхэ хэрэг. имагтал ерэхэ намар үндэр баян ургаса ургуулжа. өөрынгөө хэр зүб байhые агроном харуулха ёhотой бшуу.

Тиимэhээ Үдын совхоз эртын тарилгада хожомдожо ороо гэжэ зэмэлхээ hанана бэшэбди. Харин хабарай тарилга тэндэ хэр ябанаб гэжэ тобшо тэды хаража үзэхэ hанаатайбди.

Совхозой бүхы отделенинүүдтэ түрүүшын үдэрhөө гурба-гурбан сеялкэтэй ДТ-75 түхэлэй тракторай 9 агрегат, нэгэ-нэгэ сеялкэ шэрэhэн МТЗ түхэлэй тракторай 3 агрегат тарижа эхилээ. Үнгэрhэн арбаад хоног соо бүхыдөө 700 гектарта шэниисэ, хара таряан таригдаа гэхэ гү, али үдэрэй оройдоол 200 үлүүтэй гектар тариrдаhан болоно. Үнэндөө гансахан гурба-гурбан сеялкэтэй 9 агретадынь (тус тустаа үдэрэй 34 гектар тариха нормотой) үдэр бүхэндэ хамтадаа адагынь 250—300 гектар тариха зэргэтэй байгаа. Түрүүшээр саhа бороо орожо. тарилгын агрегадуудые зарим тэды hаатуулаа гэлэй. Теэд hүүлэй үедэ яhала урин дулаан үдэрнүүд боложо байна. Гэбэшье эндэ тарилгын хүдэлмэри тиимэ hанаhанда хүрэмэ шанга эршэдээ үшөөл ороногүй.

Харыт даа. hүүлэй хоёр үдэр соо совхоздо бүхыдөө 400 бага үлүүтэй гектар таригдаа гэхэ гү ,али хүдэлжэ байhан бүхы агрегадуудай олонхинь үдэрэйнгөө даабари дүүргээгүй болоно.

— Үдэр бүрил 350 гектар таряад байгаал hаа, эртын таряае майн 18 болотор тарижа дүүргэхэбди. Тэрэнhээ хожомдуулха аргагүй. Тиигэбэл, таряан эдеэшэжэ үрдингүй намарай хюруу да сохюулжа болохо, — гэжэ нүхэр Халматов хэлэнэ.

Теэд үнэндөө энэл янзаараа хүдэлжэ байгаа hаа. эртынгээ таряае майн 20 болоторшье тарижа дүүргэхэнь бэрхэтэй. Юуб гэхэдэ, мүнөө совхоздо үшөө аяар 2 мянга үлүүтэй гектар шэниисэ, хара таряан таригдахаар үлөөд байна бшуу. Илангаяа хоёрдохи отделенидэ (эрхилэгшэнь Д. Б. Цырендоржиев) бага таригдаа. Бүхы 585 гектар шэниисын оройдоол 250 гектарынь таригданхай.

Тарилгын хүдэлмэридэ юун hаад ушаруулна гээшэб? Даб дээрэ харахада. агрегадуудай бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлхынь тула бүхы юумэн хэгдэнхэй гэжэ hанахаар. Гусеничнэ тракторнуудынь хуу хоёр халаанда хүдэлхэ механизаторнуудаар бүридхэгдэнхэй, хүрэнгын ороохо таhалгаряагүй зөөхэ автомашинанууд хүсэд хүрэхөөр табигданхай, агрегадуудта техническэ харууhа хэхэ, хэрэгтэй болоо hаань, заhабарилха түхеэрэлгэтэй автомашина бригада бүхэндэ бии. Намар, мүнөөшье хахалжа элдэhэн үшөө таригдаагүй газар бии.

Юрэдөөл тарилгые гэдэргэ татаха юумэн үгы. Тиигэбэшье бригаданuудта ябажа харахада, ёhотой ажалай абьяас, халуун эрмэлзэл, эршэтэй шанга мүрысөөнэй охин үшөөл харагданагүй. Иигэжэ хэлэхэдээ эндэхи механизаторнууд булта муугаар хүдэлнэ гэхээ hананагүйбди. Эхилhэн үдэрhөө хойшо бүтээсэ ехэтэйгээр ажалладаг агрегадууд эндэ бии. Гурбадахи отделениин бэрхэ трактористнар Илья Шахуров, Гаяс Газисов, нэгэдэхи отделениин үнинэй тракторист Цырен Доржиев гэгшэдэй агрегадууд үдэр бүри даабарияа 110—120 процент дүүргэнэ.

Гэхэтэй хамта дирекци, парткомдо баталагдаhан социалис мүрысөөнэй гуримай ёhoop ажалай дүн табан хоног бүхэндэ гаргагдажа, түрүүшүүлдэ улаан туганууд барюулагдаха, али болохоор урмашуулагдаха зэргэтэй байгаа. Теэд тарилгын эхилhэнhээ хойшо мүрысөөнэй дүн нэгэшье дахин hайнаар гаргагдажа, эли газарта хададгаагүй. улаан тугханшье барюулагдаагүй. Тиимэhээ механизаторнууд хэнэйнгээ түрүүлжэ, хэнэй гээгдэжэ ябаhаниие мэдэнэгүй.

— Хэр хүдэлжэ байнат? Даабаряа дүүргэнэ гүт?—гэжэ асуухада, тарилгын агрегадай залуу тракторист Михаил Голованов иигэжэ хэлэнэ.

— Мэдэхэ юумэн үгы. Минии байнагүй, хүдэлөө болонолди даа.

Отделенинүүдтэ hайн түхеэрэлгэтэй полевой станай байгаа hаань, социалис мүрысөө эмхидхэхэ, тэрэнэйнь дүн гаргаха, харуулхада таарамжатай байха бэлэй. Теэд эндэхи нэгэшье отделенидэнь полевой стан үгы. Тэдэнь заhагдаагүй, задагай зайдан. Механизаторнууд хуу гэр гэртэhээ ябажа хүдэлнэ. Үглөөгүүр булта сугларжа ерэтэрнь орой, 9—10 час болошодог, үдэшэ баhал 7—8 часта тарилгын агрегадууд зогсоогдоно.

Халаанай hэлгэлсэhэн үдэр агрегадуудай ажалай бүтээсэ эрид доошоо ороно. Үдэрэй 30 гаран гектар таридаг агрегадууд халаанаа hэлгэхэдээ үдэрэй 19—20 га арай гэжэ тарина. Тиимэhээ тарилгашад дүүрэн үдэр соо хүдэлнэгүй ха юм. Таряалан дээрэ хүдэлэгшэдтэ үдэрэй нэгэ дахин лэ үдын хоол хээрэнь абаашагдажа үгтэнэ.

— Үдэрэй нэгэ дахин эдеэлээд, харанхыhаа харанхы болотор яажа хүдэлхэбибди. Аргынгаа ядахада, амhарта соо сай хэжэ, гэртэhээ хилээмэ талха абажа ерэнэбди, — гэжэ тракторист Н-Ц. Дашиев хэлэнэ.

— Хахалалга, эртын паар хахалалга, шэнэ газар элдүүрилгэ үшөөл муугаар ябуулагдана. Тракторнуудай ходо эбдэрнэ. Бүхы 23 гусеничнэ тракторай 3—4-ниинь үдэр бүрил эбдэржэ hаатана. —гэжэ главна агроном хэлэнэ.

Тусхайлбал, гурбадахи отделенидэ Я. Фахурдинов. Н. Дылгыров гэгшэдэй тракторнууд аяар майн 8-hаа хойшо эбдэрээд, минии байна. Эндэ заhабарилгын муугаар хэгдэhэниинь элирнэ.

Совхоз энэ жэлдэ 3 мянга шахуу гектар hалхинда үлеэлгэдэг элhэлиг хүрьhэтэй газарые тусхай техникээр шоройень урбуулангүй элдүүрилхэ, нилээд ехэдэнь тарилга хэхэ юм. Теэд хэрэгтэй техникэ үгы гээд, энэ хүдэлмэриеэ биратай хэнэгүй, хаhа болзорыень алдана. Энэ жэлдэ зурууд зуруудаар таригдаха 1200 гектар таряалан дээрэ мүнөө СЗС—2,1 түхэлэй гурба-гурбан сеялкэ холбоhон хоёр агрегат шэниисэ тарижа байнхай. Эдэнэр тус тустаа 20 гектар тариха нормотой аад, үдэрэй 15—16 га арай гэжэл тарина.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, совхозой дирекци, партком. мэргэжэлтэд хабарай эртын тарилгые богони болзор соо дүүргэхын түлөө бүхы хэрэгтэй юумэ хэхэ зэргэтэй.

М. НАМЖИЛОВ,
манай тусхай корр.
Хоринн аймаг.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй гадаадын политическэ ажал ябуулгада хабаатай хэдэ хэдэн асуудалнуудые хаража үзэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнын албанай хэрэгээр Финлянди ошоhоной дүнгүүд тухай, хани барисаан, харилсаа холбоон ба харилсан туhалалсалга тухай совет-финляндиин договорой 25 жэлэй ойн баярай hайндэртэ хабаадаhан тухай асуудал зүблэхэ зүйлдэ түрүүлэн табигдаhан байна. Энэ ябуулгын үрэ дүнгүүд Совет-финляндиин хамтын мэдүүлгэ дотор найруулагданхай.

Советскэ Союз Финлянди хоёрой хоорондо этигэлсэлгын, бата бэхи, үнэн сэхэ хани харилсаан тогтоод, амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ гэжэ мэдүүлгэ дотор, мүн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ тусхайлан тэмдэглэгдэhэн байна. 1948 оной апрелиин 6-да баталагдаhан договорой шухала үүргэ дүүргэдэг байhаниинь, договорой шухала зүйлнүүдэй нэгэн — Финляндиин аюулгүй байдал, СССР-эй баруун-хойто хилэнүүдэй амгалан байлгые харилсан хангаха ябадал албанай хэрэгээр айлшалалгын үедэ дахинаа лаблан дурдагдаа. Тус договор Европын хойто зүгтэ, бүхы Европодо аюулгүй байдал батадхаха, тэрэшэлэн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ горитой үүргэ дүүргэнэ.

Финляндиин Республикын Президенттэй совет хүтэлбэрилэгшэдэй нюураараа уулзажа байдаг болоhон ушар харилсан этигэлсэлгээ, Совет-Финляндиин харилсаа холбооe бэхижүүлгэдэ шухала удха шанартай гэжэ хэлсээнүүдэй ба хөөрэлдөөнүүдэй үедэ тэмдэглэгдээ. Тэрэшэлэн бусад зэргын тушаалтадай харилсаа холбоон ба зүбшэлэлгэнүүдые хэжэ. тэрэ тоодо парламентскэ делегацинуудые эльгээлсэжэ үргэлжэлхөөр бэлэн байhанаа элирхэйлэн мэдүүлбэд. Совет-финляндиин худалдаа наймаанай, экономическэ харилсаа холбооe саашадань хүгжөөлгын асуудалнууд Финляндиин гүрэнэй ажал ябуулагшадтай хэhэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ горитой hуури эзэлhэн байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнын албанай хэрэгээр Финляндида ошолгын дүнгүүдые hайшааба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум гадаадын хэдэ хэдэн оронуудта СССР-эй Верховно Соведэй делегацинуудай ошоод ерэhэнэй дүнгүүдые мүн лэ хаража үзөө.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй Татарай обкомой нэгэдэхи секретарь Ф. А. Табеев түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Йеменэй Араб Республикада, Йеменэй Арадай Демократическа Республикада ошоод ерэhэн байгаа. СССР-эй Верховно Соведэй делегацинууд эдэ гүрэнүүдтэ анха түрүүшынхеэ албанай хэрэгээр айлшалаа, энэнь парламентнууд хоорондын сэхэ холбоо барисаа тогтоолгодо туhа хүргөө.

Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, Белоруссиин ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. Е. Лобаногой толгойлhон, СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Колумбиин Республикада ошоод ерэhэн байна. Энэнь Совет оронoй ба Колумбиин парламентнуудай хоорондын холбооe бэхижүүлгэдэ, СССР Колумби хоёрой хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөлгэдэ туhа хүргэхэ байха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй делегацинуудай хилын саагуур эрхилhэн ажал ябуулгые hайшааба. Оронуудай ба арадуудай үгээ hайнаар ойлголсохо ябадал түйлаха зорилготой эдэ аяншалганууд амгалан байдалай ба уласхоорондын харилсаа холбооной аша туhада зорюулагдана.

СССР-эй УРАН ЗУРААШАДАЙ ДҮРБЭДЭХИ СЪЕЗД

СССР-эй уран зураашадай дүрбэдэхи съезд майн 15-да Кремлиин Ехэ ордон соо нээгдээ. Съездын делегадууд бүхы аха дүү союзна республиканууд hаа ерэhэн зураашад, скульпторнууд, урлалгын мастернууд, шэнжэлэгшэд ба искусствоведүүд — совет уран зурагай искусствын шухала зорилгонуудые зүбшэлхэ, ажал ябуулгынгаа дүнгүүдые согсолон гаргаха, саашадаа бэелүүлэгдэхэ зорилгонуудые хараалха байна.

Үглөөнэй 10 час. Сугларагшадай альга ташалгаар угтагдан, нүхэд **А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов П. Н. Демичев, И. В. Капитонов** ерэбэ, Эдээнтэй хамта —элитэ мэдээжэ совет уран зураашад, съездын айлшад, нийслэлэй олониитын түлөөлэгшэд ерэлсээ.

Съезддэ хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай ленинскэ Политбюрое хүндэтэ президиумдээ hунгаа.

Съездын хүдэлмэришэ органууд hунгагдаба.

Делегадууд съездынгээ зүблэхэ зүйлые баталаа.

Правлениин нэгэдэхи секретарь Н. А. Пономарев «Совет уран зурааша — коммунис общество байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадагша мүн» гэhэн, СССР-эй Уран зураашадай холбооной правлениин тоосоото элидхэл хэбэ.

(ТАСС).

ЗОРИЛГОЕО МЭДЭН АЖАЛЛАНА

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой механизаторнууд май hарын эхеэр хабарайнгаа тарилгые эхилhэн юм. Байгша ондо тус ажахын таряашад 4450 гектарта шэниисэ, обёос тариха.

Газар хахалалгада хүдэлжэ байhан трактористнууд Г. Михайлов, Н. Батуев, М. Бурлаков болон бусад халаан бүриингөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэжэ, түрүүшүүлэй зэргэдэ ябана. Дүй дүршэлтэй механизатор Петр Калашниковай даадаг агрегат үдэр бүриингөө нормо 130—140 процент дүүргэнэ.

Тус ажахын механизаторнууд хабарайнгаа тарилгые групповой аргаар хэнэ. Тарилга дээрэ хүдэлгэгдэжэ байhан тракторнуудые тоhо түлишөөр хангаха хүдэлмэри hайнаар табигданхай.

Майн 11-дэ гурбадахи отделениин механизаторнууд ажахы соогоо түрүүлэн эртынгээ ороohото ургамалнуудые тарижа дүүргэбэ.

— Эртынгээ тарилгые майн 20-до дүүргэхэ гэhэн зорилготойбди. Хараалhан болзортоо энэ шухала хүдэлмэриеэ дүүргэхээр шиидэнхэйбди,— гэжэ совхозой главна агроном В. Н. Ежевский мэдүүлнэ.

Полевой стануудта шэнэ газетэ, журнал үдэр бүри асарагдана. Соёлой байшангые даагша Нолита Тимофеевна Перелыгина механизаторнуудай дунда хүндэтэй айлшаhниинь болонхой. «Дайшалхы хуудаhан», «Хэмнай түрүүлнэб», «Механизаторнууд! Хабарайнгаа тарилгые hайн шанартайгаар дүүргэе!» гэhэн хуудаhан, плакадууд полевой стан бүхэндэ хададганхай.

«Эрдэм» совхозой механизаторнууд энэ шухала хүдэлмэриеэ ойрын үдэрнүүдтэ hайн шанартайгаар дүүргэхын тула габшагайгаар ажаллажа байнхай.

С. ХАЛТУЕВ.

Эдэ хүхюутэй хүбүүд, басагаднай лётчигууд, космонавтнуудшье бэшэ, юрын лэ таряашад, сеялкэшэд. Энэ жэлдэ Хоринн аймагай Үдын совхоз тооhо шорой соо хүдэлхэдэнь hайн байхынь тула бүхы сеялкэшэдээ тусхай комбинезон хубсаhаар хангаа юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой тарилгын түрүү агрегадай сеялкэшэд Б. Дарбалаев, Е. Сукина, Г. Титова, тракторист Ц. Доржиев.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

МАРТ 20 МАЙ 20 Газар hайжаруулха габшагай хоёр hара

ҺАРА ХАХАДАЙ ДҮН ХАРАХАДА...

Таряалан, сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ габшагай хоёр hара соносхогдоhоор табяад хоног үнгэрбэ.

Энэ хугасаада республикымнай ажахынуудта горитойхон хүдэлмэри хэгдээ гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Майн 10-най байдалаар колхоз, совхозуудта 436,4 мянган тонно наг шэбхэ, тэрэ тоодо сабшалан дээрэ 231,5 мянган тонно шэбхэ гаргагдаа. 15,8 мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ таряалан, сабшаланда оруулагдаба. 48.678 гектарта культуртехническэ хүдэлмэри хэгдэhэн, 2700 гектар газар бургааhанhаа сэбэрлэгдэhэн. Республикын ажахынуудта энэ үедэ уhалууриин гидротехническэ 140 түхеэрэлгэ заhабарилагдаhан, шэнээр баригдаhан байна. Эдэ бүхы ажалые лугомелиоративна 101 отряд хэбэ.

Таряанай, ногооной гарасада шииг нойтон ехэ удха шанартай. Ажахынуудай луговодууд 19.770 гектарта hайрамай уhа тогтообо. Хабарай урин дулаанда гол горход мүльhэнhөө hалажа, колхоз, совхозуудай луговодууд сабшалан, таряалангаа бүлүүр станцинуудаар ундалуулха аргатай болонхой. Мүнөө үедэ республика доторнай иимэ түхэлэй 127 станци хүдэлгэгдэнэ. Иимэ станцинуудые үдэр, hүнигүй хүдэлгэhэнэй ашаар механизаторнууд 7586 гектар таряалан, 7776 гектар сабшалан уhалаа.

Габшагай хоёр hарые эмхи гуримтайгаар үнгэргэхын тула ажахынууд бүхы ажалаа түсэблэhэн, тодорхойлhон байна. Зэдын, Хяагтын, Бэшүүрэй колхоз, совхозууд энэ талаар горитойхон хүдэлмэри ябуулhан гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Энэ хугасаада Зэдын аймагай ажахынуудай луговодуудай ажал хэрэгынь урагшатай. Аймаг дотор 43,6 тонно наг шэбхэ гаргагдаhан, 3519 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа, 895 гектарта үтэг хэгдээ. Таряалан ундалуулха хүдэлмэри Хяагтын аймагай «Родина», «Дружба», колхозуудта, Хүдэриин совхоздо эмхи гуримтайгаар ябуулагдана.

Гэхэтэй хамта Зэдын аймагай Ториин, «Октябрьский» совхозуудта газарынь үшээл муугаар уhалагдана. Улаан-Үдын аймагай колхозуудта мүнөө болотор гектаршье газар уhалагдаагүй. Дундадын уhалууриин системээр ундалуулагдадаг газарта овощ, хартаабха, куузику тариха юм. Дээрэ дурсагдаhан ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд ушарhан дутуу дунданудаа дары усадхахын тула зохисотой хэмжээ абаха бэзэ гээд найдагдана.

Республикымнай ажахынуудта бүлүүр 336 станци бии аад, гурбанайнь нэгэн мүнөө үедэ хүдэлгэгдэнэ. Хяагтын аймагай Алтайн, «Пограничный» совхозуудта нэгэшье бүлүүр станци хүдэлгэгдөөгүй байhаар. Хэжэнгын аймагай ажахынуудта иимэ түхэлэй 19 станци бии аад, тэдэнэйнь оройдоол гурбаниинь ашаглагдана. Баргажанай, Улаан-Үдын, Хоринн аймагуудта мүн иимэрхүү байдалтай.

Уhа сүршэхэ түхеэрэлгээр 25.060 гектар талмай ундалуулагдаха. Загарайн аймагай Онохойн совхоздо иимэ түхэлэй 17, Эрхирэгэй совхоздо 8 түхеэрэлгэ бии аад, нэгэниинше хүдэлгэгдэнэгүй.

Түгнын уhалууриин системээр 2000 гектар ундалуулжа болохо юм. Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхоз 350 гектар таряалан уhалаа. Уhа сүршэхэ 14 түхеэрэлгэ эндэ бии аад, оройдоол 5—6-нь хүдэлгэгдэнэ.

Ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд таряалан, сабшалан hайжаруулха габшагай хоёр hарын дууhатар үшөө горитойхон хүдэлмэри хэхэ зэргэтэй.

И. САХАРОВСКАЯ.

ХИНАХА ЭРХЭЕЭ ДҮҮРЭН ХЭРЭГЛЭБЭЛ...

Партийна ажабайдал

Партийна эхин организациин байгууламжа, тэрэнэй ажал ябуулгын ёho гурим, эрхэ КПСС-эй Уставаар тодорхойлогдонхой байдагынь мэдээжэ ааб даа. Тэрэнэй бэелүүлхэ хэрэгүүдэйнь нэгэ шухала зүйл хадаа захиргаанай ажал ябуулгые хинаха эрхэ болоно. Энэ эрхэ имагтал үйлэдбэритэй холбоотой партийна эхин организацинуудта олгогдоно бэшэ. КПСС-эй XXIV съездын тогтоолой ёhoop нимэ хиналта бэелүүлхэ эрхэ бүри үргэдхэгдөө. Энэ талаар эрилтэшье ехэ болоо. Захиргаанай ажал ябуулга партийна хүтэлбэриhөө, тэрэнэй шанарhаа горитой дулдыдаха байна бшуу.

Манай комбинат шэнги орёо үйлэдбэритэй, олон hалбаритай томо коллективэй партийна организаци захиргаанай ажал ябуулгын хойноhоо саг үргэлжын хиналта бэелүүлхэ дүүрэн эрхэтэй, уялгатай гээшэ ааб даа. Теэд хиналта ямар гуримаар хэгдэхэ ёhотойб? Комбинадай хүтэлбэрилхы тушаалтадай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй тоосоое ямаршье асуудалаар коммунистнуудай хамтын суглаан дээрэ, партком дээрэ, эхин организацинуудай партбюро дээрэ зүбшэхэ, тэдэнэй ажал ябуулгые, хэhэн хэрэгыень шэнжэлэн үзэхэ, өөhэдынтөө hанамжа дурадхалнуудые хэлэжэ үгэхэ гэхэ мэтын хэмжээ ябуулганууд түбхын түрүүндэ бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй.

Зүгөөр энэ эрхэеэ гансал тоосоо зүбшэн хэлсэлгээр хизаарлажа яашье болохогүй. Хиналтын аша үрэ ехэтэй, hургаал абамаар, гүйсэд үндэhэ hууритай байхын тулада партийна организаци янза бүриин онол арга хэрэглэхэ. энэ хиналтада коммунистнуудые бүри олоор хабаадуулха шухала гэжэ заабари үгэдэгынь тон зүб. Тэрэнэй түлөө бидэ комбинадайнгаа парткомой дэргэдэ захиргаанай ажал ябуулгые хинаха гурбан янзын комиссинуудые байгуулhан байнабди. Эдэ комиссинууд урда болоhон партийна тоосоото hунгалтын суглаан дээрэ hайшаагдан hунгагдаа hэн. Тэрэ комиссинуудта ажал хэрэгээ hайн мэдэхэ, эдэбхитэй, коллектив дундаа хүндэтэй коммунистнууд оруулагданхай юм.

Эдэ комиссинуудай бултадаа адли тэгшээр, тон hайнаар хүдэлнэ гэжэ яажа болохоб. Тиигэбэшье коллективэй үйлэдбэриин хэрэг урагшань татахын тула шадал зэргээрээ хүдэлмэри ябуулна. зарим тэды үрэ дүншье түйлана гэжэ хэлэхэ уялгатайб. Захиргаанай ажал ябуулгые хинаха хэрэгтэ олониитые хабаадуулха гэhэн эрилтэ табигдадаг. Тэрээгээр бодоходо эдэ комиссинуудаймнай хүдэлмэри үнэхөөрөө олон хүнэй хабаадалгатайгаар хэгдэнэ бшуу. Ямар нэгэн шалгалта хэхэдээ, комиссиин гэшүүд өөhэдөөрэн бүтээдэг бэшэ. үшөө хүнүүдые. мэргэжэлтэдые, арадай хиналтын бүлэгэй, «комсомолой прожекторэй» гэшүүдые олоор элсүүлдэг байна ха юм.

Манай комбинадай эрхэ байдалаар бодоходо, бүтээhэн продукциин шанар hайжаруулга хадаа үйлэдбэриимнай шиидхэхы удхатай асуудал гээшэ. Тэрэниие харгада абажа, бүтээhэн продукциин шанар хинаха комисси парткомой дэргэдэ байгуулаа hэмди. Энэ комисси долоон коммунистнуудhаа бүридэнэ. Түрүүлэгшээр комбинадай ОТК-гай начальник Владимир Лукич Вшивков hунгагданхай. Гадна шанарай хэрэгэй онсо удхатай байhанhаа уламжалан, гэр барилгын цехэй, үйлэдбэриин 1-дэхи ба 4-дэхи участогуудай партийна эхин организацинуудай дэргэдэ баhа иимэ нэгэ-нэгэ комисси эмхидхэhэн байнабди.

Бүтээhэн продукциин шанар hайжаруулха эрилтэ гэр барилгын цехтэ хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhыень парткомой комисси шалгажа үзөө hэн. Тэдэнэр яhала олон дутагдалнуудые элирүүлээ, саашадаа иимэ байдалай ушархагүйн тула захяа заабари үгэхэhөө гадна. парткомой заседани дээрэ тусхай асуудал болгон зүбшэхые дурадхаhан байха юм. Тиихэдэ цехэй технологой тоосоон комбинадай арадай хиналтын бүлэгэй зүблөөн дээрэ зүбшэгдөө hэн. Иимэ хэмжээ ябуулга цехэй хүдэлмэридэ. бүтээhэн продукциинь шанар hайжаруулха хэрэгтэ яhала hайнаар нүлөөлөө бшуу.

Мүнөө манай комбинадта отологдоhон модо ута зандань машинаар шэрэдэг болонхой гэжэ мэдээжэ ааб даа. Манай предприятиие Хүрбын, Хандагайн леспромхозууд хэрэгтэй модоор хангаха уялгатай. Гэбэшье эдэ леспромхозуудай манда ябуулhан модоной гэшүүhэн ехэ муугаар сэбэрлэгдэhэн байжа, ехэ hаад ушаруулдаг, үлүү гаргашада оруулдаг байhыень энэ комисси шалгалта хэхэдээ элирүүлбэ. Тус комисси эдэ леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые комбинадтаа урижа, эдэ дутагдалнуудыень тэдэндэ харуулха гэhэн дурадхал парткомдо оруулаа. Нээрээшье, бидэ дээрэ хэлэгдэhэн предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдые өөhэдтөө уряабди. Ерээ, хараа, манай ажагалалтые зүбшөөгөө. Тэрэнhээ хойшо муугаар сэбэрлэгдэhэн модон манай складта ерэхэеэ болёо. Сэхыень хэлэхэдэ, шалтаха юумэмнай үгы болоо.

Зомгооhо, хибэдэhээр плита хэдэг цех манай үйлэдбэриин шэнэ участок гэхэ гү, али цех гээшэ. Шэнэ үйлэдбэри угаа орёо. Юрэдөө мүртөө орожо ядажал байна. Шэнэ продукциин шанар hайжаруулхын тула ехэ юумэн хэгдэнэ. Энэ хэрэгтэ манай парткомой комисси ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Арга бэдэрэгдэжэл байна.

Бүтээhэн продукциин шанар хинаха комисси бэшэн дэ орходоо hурагтүй эдэбхитэй хүдэлмэри ябуулдаг. Зориhон хэрэгэйнтээ хойнонь гарахын тула ехэ оролдолго гаргадаг. Ганса партком эдэ бүхы юумэнэй хойнонь гаража яашье үрдихэгүй байна. Эдэбхитэй коммунистнуудай ниитын ажал ябуулгын ашаар энэ шухала асуудал урагшатайгаар шиидхэгдэнэ гэжэ тэмдэглэхэ байнаб.

Имагтал тус комиссиин үүсхэлээр бүтээhэн продукциин шанар hайжаруулха тухай асуудал партийна суглаан дээрэ, профсоюзай цехкомой, главна инженерэй таhагай заседани дээрэ зүбшэгдэhэн байха юм. Гадна тосхоной соёлой байшан соо hайн шанартайгаар, мүн муу шанартайгаар бүтээгдэhэн продукциин выставкэ эмхидхээ hэн. Тэрэ ехэ удхатай хэмжээ ябуулга болоо гэлсэдэгбди.

Шэнэ техникэ ба технологи үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ хэрэг хинаха комисси парткомой дэргэдэ хүдэлжэ байдаг. Тэрэниие комбинадай главна механик Владимир Иванович Соболев хүтэлбэрилнэ. Тиихэдэ үйлэдбэри дээрэ ушардаг алибаа ёho бусын гаргашануудые хороохо асуудалаар хиналта хэдэг комисси бии. Тэрэниие зомгооhо, хибэдэhээр плита хэдэг цехэй ахалагша бухгалтер Нина Николаевна Шурыгина ударидадаг юм.

Шэнэ техникэ ба технологи үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэг хинаха комиссиин гэшүүд машина заhабарилгын мастерскойн зарим хүндэ. орёо хүдэлмэринүүдые оньhожоруулха хэрэгые түргөөр бүтээхын тула анхаралаа горитой табиhан байна. Тиигэжэ эндэ шүрэб отолхо тусгаар пресс-штамп урлан зохёогдожо, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Энэ прессэй хүдэлжэ эхилhэнhээ хойшо ажалай бүтээсэ дээшэлээ, ехэ металл алмагдана, голоlоhо гаргаха ябадалда эсэс табигдаа. Үйлэдбэриин технологи шэнэдхэн хубилгаха хэрэгтэ туhатай зүйлнүүдые түргөөр хүсэндэнь хүргэхын тула тэдэнэр яhала оролдолго гаргадаг, тухандань хүрэдэгшье.

Энэ комисси мүн урлан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын хэрэг хиналта дороо абанхай. Хэнэй юу хэжэ байhые, хэндэ ямар туhаламжа, дэмжэлгын хэрэгтэй байhые элирхэйлдэг. Удаань хэн нэгэнэй бүтээhэн зүйлые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ ябадалые түргэдхэлсэдэг. Энэ жэлэй түрүүшын гурба hарын туршада комбинадай урлан нарижуулагшадай 15 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэhэн байна. Тэдэнэй экономическа үрэ дүнгыень 15 мянган түхэригэй тэнтэй.

Гурбадахи комиссиин хүдэлмэриhөө нэгэ жэшээ. Ашаанай автомашинанууд hайнаар ашаглагданагүй гэhэн хөөрэлдөөн үнинэй болодог. Бодото дээрээ ямар байдалтай байhыень шалгажа үзэгдөө. Цехүүдэй хүтэлбэрилэгшэд энэ тэрэ юумэндэ машина хэрэгтэй болобо гээд лэ эрижэл, эрижэл байдаг. Харин абаhан машинадаа дүүрэн ашаа тээхэгүй, хооhоор ниц тиишэнь ябуулха, миил байлгаха гэхэ мэтын олон баримта шалгалтын үедэ элирхэйлэгдээ. Эдэ бүтэдые тоолож гаргахадань сүүдхэ соо 2—3 машина-халаан хиидэ хосордог байба. Нэгэ машина-халаанай үнэ сэн 17 түхэригтэ юм. Ихэлээрээ комбинат бүхы дээрээ али зэргын ехэ гарзада орожо байгаа гээшэб. Автомашинануудые зүбөөр, гүйсэд хүсэн соонь ашаглаха тухай хөөрэлдөөн комбинадай директорэ болоhон. бодото хэмжээн абтаhан байха юм.

Захиргаанай ажал ябуулгые партийна талаар хинаха эрилтын удха шанар ехэ. Энэ эрхэеэ дүүрэн хэрэглэхын тула шухала шухала асуудалнуудаар иимэ комиссинуудые байгуулхада ехэл туhатай байна. Эдэ комиссинуудта коммунистнуудые олоор хабаадуулха арга олдоно. Зүгөөр комиссинуудай хүдэлмэрииие залан хүтэлбэрилхэ шухала. Энэ талаар манай парткомой ажал ябуулгада дутагдалнууд огто үгы гэжэ яажа болохоб. Нёдондо комиссинуудай бүхы гэшүүдэй хабаадалгатай семинар үнгэргөө hэмди. Тэрэ гэhээр нилээд саг ошоо. Тэдэнэй саашанхи hуралсал тушаа бодомжолхо болонобди. Комисси бүхэн өөрын түсэбтэй. Хүдэлмэриеэ квартал кварталаар түсэблэдэг. Теэд тэрэ түсэбөө хэр дүүргэжэ байhыень нарин шалгадаггүй муутайбди. Тиихэдэ тоосооень хирэхирэ болоод лэ парткомой заседани дээрэ шагнажа байгаа hаа, ехэ hайн бэлэй. Гэхэ зуура энэ талаар hанаhандаа үшөөл хүрэжэ шаданагүйбди.

Манай комбинадай үйлэдбэритэй сэхэ холбоотой коллективүүд Онохой тосхондо олон. Тэндэ хүдэлдэг коммунистнууд манай партийна организациин бүридэлдэ ородог. Тиимэhээ худалдаа наймаанай, соёл болбосоролой, hуралсалай эмхи-зургаануудай захиргаанай ажал ябуулгые хинаха түсгаар комиссинуудые эмхидхээ хадаа парткомой хүдэлмэридэ ехэ туhатай hэн ха гэжэ бододогбди. Гэхэ зуура даб дээрэ энэ талаар hанамжалhан хэрэгнай хүсэндөө хүрөөдүй байhаар.

Захиргаанай ажал ябуулгые хинаха комиссинуудай хүдэлмэри тухай материалнууд хэблэлдэ, илангаяа газетэдэ ехэ хомороор толилогдоно. семинар, зүблөөн дээрэ тиимэ hургаал абамаар хөөрэлдөөн мүртэйгөөр болодоггүй байна. Энэ асуудалаар hанал бодолоо хубаалдаха, дүй дүршэлөө халан абалсаха шухала байгаа. Иимэ хиналта эмхидхэлгэ хадаа партийна хүдэлмэриие улам hайжаруулха гол аргануудайнь нэгэн гээшэ. Ушар тиимэhээ захиргаанай ажал ябуулгые хинаха комиссинуудай хүдэлмэриие улам нарижуулха, даамгай болгохо, саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ эрилтэ парткомой үмэнэ табигдаха ёhотой болоно

Н. МАСЛОВ.
Загарайн аймагай Онохойн модоной комбинадай парткомой секретарь.

Июнин 17-до — нютагай

Соведүүдэй hунгалта

ЭРХИМҮҮД НЭРЛЭГДЭБЭ

Улаан-Үдын ажалшадай депутадуудай городской соведтэ hунгалтын урда тээхи суглаан «Электромашина» заводто болоо.

Энэ суглаанда сугларhан хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад городской Соведэй депутадта кандидадаар кран бүтээлтын цехэй токарь, коммунис ажалай ударник, коммунист Константин Панкратович Антонов, заводой комсомол-залуушуулай участогай хүдэлмэришэн, комсомол басаган Овчинникова Галина Валерьевна. электромеханическа цехэй гагнууршадай бригадир, коммунис ажалай ударник Антонида Федоровна Наливка болон заводой директор Павел Нилсанович Бурлов гэгшэдые нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ.

Мүн энэ суглаан дээрэ Советскэ районой Соведэй депутадта кандидадууд нэрлэгдээ.

Заводой электрик, залуу коммунист Владимир Петрович Бадеев, завод соогоо түрүүлэн ябаhан кран бүтээлгын цехэй начальник Анисим Федорович Рымарев, шудхалгын цехэй хүдэлмэришэн Юрий Александрович Филиппов, заводой главна инженер Кубальский Михаил Теофилович, кран бүтээлгын цехэй термист Иннокентий Павлович Хлызов гэгшэд суггаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө этигэл найдабарида хүртэжэ райсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэбэ.

* * *

НАРhАТА. (телефоноор абтаба). Ажалшадай депутадуудай аймагай, сомоной, сельскэ Соведүүдэй hунгалтада бэлэдхэлэй эгээл шухала шатань ороод байна. Эгээ мүнөө аймагай колхоз, совхозуудай, промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай коллективүүдтэ hунгалтын урда тээхи суглаанууд зарлагдажа, шухала асуудал зүбшэн хэлсэгдэнэ.

Иимэ суглаанууд аймагай түрүү ажахы болохо Яруунын совхозой отделенинүүдтэ эмхитэйгээр, олон hунгагшадай хабаадалгатайгаар боложо байна. Жэшээнь, нэгэдэхи отделениин коллективтэ болоhон ажалшадай хамтын суглаанда хабаадагшад аймагай Соведэй депутадта кандидадаар hаалишан Гажит Базаровна Дугаровае нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ. Гажит Базаровна түрүү hаалишан. 1972 ондо даажа байhан бүлэг үнеэдэйнгээ толгой бүриhөөнь дундаа зэргээр 3000 килограмм hү haaгаа hэн. Юhэдэхи табан жэлэй шиидхэхы удхатай гурбадугаар жэлдэ, түрэл Буряад автономито республикынгаа байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойе hайндэрлэхэ жэлдэ нёдондонойхиhоо ехэ хэмжээнэй hү hааха уялга тэрэ абанхай.

Совхозой дүрбэдэхи отделениин хүдэлмэрилэгшэд hаалишан Хандажап Гармаевна Эрдынеевнае, хоёрдохи отделениин hунгагшад хонишон Чимит-Рыгзыма Шагдаровна Ринчиновае, тиихэдэ гурбадахи отделениинхид шофер Василий Игнатьевич Колесниковые мүн лэ аймагай Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлээ.

Нютагай Соведэй дээдэ органдо өөhэдынгөө зүгhөө түлөөлхэ нүхэдэйнгөө нэрэ, алдарыень дурдахадаа, эдэнэ манайнгаа этигэл найдабариие гүйсэд дүүрэн харюулжа шадаха эгээл урдаа хараха ажалша бэрхэ, шударгы, үнэн сэхэ хүнүүднай гээшэ гэжэ нэгэн дуугаар элирхэйлэн [illegible] байна.

«Юбилейный» совхоздо болоhон hунгагшадай суглаанда хабаадагшад хоёрдохи отделениин хонишоч Шойжидма Балдановна Балдановае аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Ч. ДЫМЧИКОВ,
КПСС-эй райкомой таhагые даагша.

Хоринн аймагай Хурбын совхозой ахалагша хонишон Назим Закировай [illegible] отарада тул абалгын халуун хаhа одоошье дүүрэнтэбэ. Мүнөө энэ нүхэрэй [illegible] тэлбэрилдэг бригадын хонишод хурьга абажа тулжүүлхэ түсэбөө [illegible] амжалтатай бэелүүлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша хонишон Назим Закиров Расим хүбүүнтэйгээ.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото

БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

РЕСПУБЛИКЫН СОВХОЗУУДАЙ ҮЙЛЭДБЭРИ[ИН] НЭГЭДЭЛЭЙ АЖАХЫНУУДТА hҮ hААХА, ТЭРЭНИ[ИЕ] БЭЛЭДХЭХЭ ТҮСЭБЭЙ ХАНГАЛТАГҮЙГӨӨР ДҮҮРГЭГДЭЖЭ БАЙhАН ТУХАЙ

Совхозуудай Буряадай республиканска үйлэдбэриин нэгэдэл hаалиин малда анхаралаа hуладхаа, тиигэжэ 1972 ондо hү гүрэндэ тушааха арадай ажахын түсэб дүүргэжэ шадаагүй (96 процент), 1973 оной нэгэдэхи кварталда энэ түсэбөө 98 процент дүүргэhэн байна. Байгша оной нэгэдэхи кварталда гүрэндэ hү худалдаха арадай ажахын түсэбые 22 совхоз дүүргээгүй үлөө гэхэ гү, али түсэбhөө 538 тонно hү бага тушагаа. hү hааха, тэрэниие гүрэндэ худалдаха талаар Ториин, «Одон», Охин-Булагай, Эрхирэгэй, Хүдэриин, Хүрбын, «Пригородный» болон «Октябрьский» совхозууд эгээн ехээр гээгдэжэ ябана.

Ториин совхоз нэгэдэхи кварталда үнеэдэйнгээ тоо 134 толгойгоор хороогоо. Зүгөөр энэ үедэ оройдоо 76 гунжад туталлаhан, үнеэн бүриhөө hаагдаhан hүнэй хэмжээн 72 килограммаар доошолжо. hү hаалиинь 20,7 тонноор дундаржа, тэрэнэй 68 процентнь лэ гүрэндэ тушаагдаа. Тиигэжэ гүрэндэ hү худалдаха кварталай түсэб 78 процент дүүргэгдэhэн байна. Эрхирэгэй совхоздо нэгэдэхи кварталда үнеэдынь 54 толгойгоор хороогдожо, hү шэмэнь 22 килограммаар доошолжо. 41 тонно hүн бага hаагдаhан, гүрэндэ hү худалдаха кварталай түсэб оройдоо 83 процент дүүргэгдэhэн байха юм.

Совхозуудай нэгэдэлэй болон трестнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй hаалиин үнеэдые голодоhондо гаргаха хэрэгэй хойноhоо хиналта табяагүй байhан ушарhаа 1973 оной нэгэдэхи кварталда совхозуудай hаалиин малай hүрэгhөө 2243 үнеэд гаргагдаа, тэрэ тоодо ямаршье ушар шалтагаангүйгөөр hүтэй 930 үнеэд мяханай малай hүрэгтэ оруулагдашоо. Энэ үедэ үнеэн бүриhөө hаагдаhан hүнэй хэмжээн нёдондоной энэ үеынхиhөө 8 килограммаар доошолжо, бүхыдөө 1562 тонно hүн бага hаагдаа.

Шалгалта хээд үзэхэдэ, зарим ажахынуудта үнеэдые саг соонь ороондо оруулаагүй, мүн сагhаа урид шэргээжэ, үнеэдые hайнаар hаагаагүй байhан дээрэhээ үнеэдэй hү шэмэ доошолно гэжэ мэдэгдээ. Ехэ-Нугын совхозой түбэй фермэдэ 62 үнеэдынь болзорhоо 4—6 hара үнгэргэгдэжэ ороондо оруулагдаhан байна. Хяагтын совхоздо хоёр жэлhээ үнгэрhэн хашарагуудай 60 процентнь үрэжүүлэгдээгүй үлөө. Энэ ушар шалтагаанhаа совхозууд жэл бүри нилээд олон тугал, нилээд ехэ hү, мяха бага абана бшуу.

Совхозуудта абтажа байhан hү зүбөөр хэрэглэхэ талаар гүрэнэй журам hуладажа, тэрэниие гүрэндэ багаар худалдажа, ажахы доторой хэрэгсэлдэ тогтоогдомол хэмжээнhээ үлүү гаргашалжа байхадань республикын совхозуудай үйлэдбэриин нэгэдэл яаха аргагүй тэсэмгэйгээр хандаhан байна. Хэрбээ совхозууд hаагдаhан hүнэй гүрэндэ худалдагдаhан хубиие арайхан 1,1 процентээр дээшэлүүлээ hаа, кварталай түсэб дүүргэхэ байгаа. Тэрэнhээ гадна ажахынууд тогтоогдомол хэмжээнhээ бага тоhолигтой hү тушаажа, нилээд ехэ hүеэ алдана гэхэ гү, али 1973 оной нэгэдэхи кварталда 347 тонно hүн даргадаhан байна.

Шалгалта хээд үзэхэдэ, hү hаали гансахан малые муугаар эдеэлүүлhэнhээ, харууhалhанhаа болоно бэшэ, мүн хаагдаhан hүнэй тоо бүридхэл муу байhанhаа, тэрэниие hүнэй промышленностиин предприятинуудта тушааха хүдэлмэриин хойноhоо хиналта табигдаагүй байhанhаа, hү тушааха документнүүдые зүбөөр бэлдээгүй ушарhаа нилээд ехэ hүн алдагдана гэжэ элишэлэгдээ. Жэшээнь, Сэлэнгын совхоздо 1973 оной январиин 30-да тоhоной заводто тушаагдаhан 1116 килограмм hүн хэды шэнээн тоhолигтой байгааб гэжэ тушаалгын саарhан дээрэнь бэшэгдээтүй байжа, заводой зарим хүдэлмэрилэгшэд энээгээр hамбаашалжа hүнэйнь тоhолигые 0.1 процент доогуур абаhан байгаа.

Совхозуудай нэгэдэл мүн лэ гүрэндэ тушаагдажа hүнэй шанарые дээшэлүүлхэ талаар зохихо хиналта табяагүй дээрэhээ 1972 оной нэгэдэхи кварталда 14,3 тонно hүн хүн зоной эдеэндэ хэрэглэгдэхээр бэшэ шанартай гэжэ тоологдоод, ажахынуудта бусаагдаhан байна. Тушаагдаhан hүнэйнь 22 процент гэхэ гү. али 1600 тонно hүн гурбадахи группын шанартай байшоо. Гүрэндэ hү шэнэ ГОСТ-ын ёhoop тушааха талаар ажахынуудта ёhотой бэлэдхэл хэгдэнэгүй.

Нэгэдэлэй, трестнүүдэй болон совхозуудай мэргэжэлтэд үнеэдэй hү шэмэ дээшэлүүлхэ, hүнэй, шанар hайжаруулха, фермэнүүдтэ ариг сэбэр байлгаха. ажал ехэтэй хүдэлмэри оньhожоруулха тушаа тон хангалтагүйгөөр хүдэлнэ.

hү hааха, тэрэниие гүрэндэ худалдаха хэрэгэй иимэ бирагүй байhаниинь нэн түрүүн совхозуудай республиканска үйлэдбэриин нэгэдэл болон тэрэнэй трестнүүдэй hү hаалиин малда анхаралаа hуларуулжа, гүрэнэй түсэб дүүргэхэ талаар совхозуудай директорнүүдэй харюусалгые доошолуулhанай уршаг гэжэ республикын Министрнүүдэй Совет тоолоhон байна.

hү hааха, тэрэниие гүрэн[дэ] ...

мүн 1973 оной нэгэдэхи [...] талай арадай ажахы[н ...] бые дүүргээгүйн түл[өө Бу]ряадай АССР-эй Ми[нистр]нүүдэй Совет совхоз[уу]дай Буряадай республи[канска] үйлэдбэриин нэгэдэ[лэй на]чальник нүхэр Г. П. [...] цевтэ шанга зэмэ [...] байгаад. харин hү hаа[ха, тэрэниие гү]рэндэ худалдаха хан[гал]лэй түсэб заабол дү[үргэхэ]бди гэhэн тэрэнэй мэд[ээ...] анхаралдаа абажа. Г. П. [...]менцевтэ шанга hа[...] хэгдээ.

Энэ тогтоолоор сов[хозуу]дай Буряадай респуб[ликан]ска үйлэдбэриин нэгэд[эл бо]лон хонин ажалай, [...] трестнүүдэй хүтэлб[эрилэг]шэд иигэжэ уялгалаг[дана]:

— hү hааха, тэрэни[ие гү]рэндэ худалдаха энэ жэ[лэй ...] hарын дүнгүүдые, мү[н ...] лиин малые зуhаланда[...] хитэйгээр нүүлгэхэ [...] лые совхозуудай дир[екторнүү]нүүд болон главна мэр[гэжэл]тэдэй хабаадалгатайгаа[р ...]шэн хэлсэжэ, 1973 он[ой тү]сэбые заабол дүүргэх[э ...]лэн дүүргэхэ арга боло[мжо]нуудые хүсэдөөр хэр[эглэхэ] талаар тусхай хэмжээ[нүүдые] тодорхойлжо, тэрэн[ии бэе]лүүлхэ;

— hаагдаhан hү[нэй гү]рэндэ худалдадаг [...] ехэ болгохо, шанарыень [hай]жаруулха, үнеэдэй тоо[...]гой олошоруулжа. а[...]мыень дээшэлүүлхэ, [hаа]лиин малай hубайра[...]роожо, тэжээл элбэг[...]хөөр бэлэдхэжэ, үүлт[эрыень hай]жаруулха хүдэлмэри [...]шуулха талаар совхоз[уудай] директорнүүдэй, нэг[эдэл]дэй трестнүүдэй болон [...]нуудай мэргэжэлтэдэй [ха]рюусалгые ехэ болго[хо];

— hаалишан бүхэ[ндэ ...] хоног, hара бүри hү [...] заабариин дүүргэлты[н хойно]hоо саг үргэлжэ хинал[та ...]биха, hү тушааха док[ументнүү]дые зүбөөр бэлд[эхэ та]лаар уялгата зоной [...]салгые дээшэлүүлжэ [...] тушааhан, абаhан акт[...] саг үргэлжэ шалгажа, [...]нэй бэлэдхэлэй [...] наринаар баримталха [...] ушарhан дутагда[лнуудые] эрид усадхаха;

— Буряадай АССР-[эй Ми]нистрнүүдэй Соведэй [...] оной ноябриин 15-най [...]лые бэелүүлэн, hү т[...] гүрэнэй шэнэ стандар[...] лэнгын болон Улаа[н-Үдын] аймагуудай совхозуу[дай] hаалиин фермэнүүд[...] оной ноябриин 1 хүрэт[эр За]гарайн болон Мухар-Ш[ибир] аймагуудай совхо[зуудай] 1974 оной хоёрдохи ха[...] оруулхаар hайса бэл[...];

— Ажахы бүхэнд[э ...] хашарагууд, үнеэд хэ[...]жүүлэгдэжэ байнаб [...] шалгажа үзөөд, үрэ[...]дэхэ болзорые алдаха [...]лые усадхаха.

МАЛ АЖАХЫДА—ПРОМЫШЛЕННА ҮНДЭhЭ hУУРИ

10.000 БУРУУН НЭГЭ ДОРО ШАХАГДАНА

— Нэгэдэхи лини, малаа эдеэлүүлхээ бэлдэгты!

— Тэжээлэй цех, зүүн гарай транспортер хүдэлгэхэмнай! — гэhэн соносхол радиогоор дуулдаба.

Оператор Станислав Зимаринай кнопко даражархихада, транспортер хүдэлжэ эхилнэ. Хэдэн минутын үнгэрхэдэ, энэ линидэ байhан 1200 буруун эдеэлжэ эхилнэ.

«Бэлдэхэ!» — гэhэн ээлжээтэ соносхолой hүүлээр нүгөө линидэ байдаг буруунуудта тэжээл эльгээгдэнэ.

Телевидениин дамжуулганuудые гэртээ hуугаад хаража дадаhан, завод болон транспортдо элдэб ажал бүтээхэдэ телевидени туhалдаг гэжэ мэдэхэ болоhон гээшэбди. Мүнөө телевидени хүдөө ажахын найдамтай туhалагшань болонхой.

Мүнөө дээрэ хэлэгдэhэн түхеэрэлгэ Тамбовой аграрно-промышленна нэгэдэлэй эбэртэ бодо малые шахан таргалуулха туршалгын комплексдо тодхогдоhон. Тэрэ гурбан гектар талмай газар эзэлнэ. Эндэ 10.000 бурyу нэгэн доро шахан таргалуулагдана. Эды толгой малые оройдоо юhэн хүн харууhалдаг байна. Тэдэнэр бултадаа тусхай бэлэдхэл гараhан, малшан гэжэ тушаалтай бэшэ, харин заводтол адли оператор гэжэ нэрлэгдэнэ. Тэжээл бэлдэхэ, тэрэниие хубаарилха, малай байрые шэбхэ, шабааhанhаань сэбэрлэхэ гэхэ мэтэ бүхы ажалынь оньhон, автомат аргын хүсөөр бүтээгдэдэг.

«Тамбовколхозпроект» гэжэ институтда тус комплексын проектнь бэлдэгдэhэн юм. Комплексын байшан соо хаалтанууд гэжэ үгы. Өөрсэ шухаг конструкци хэрэглэhэнэй ашаар барилгын материал ехээр алмагдаhан байна.

Тамбовско областиин район бүхэндэ эбэртэ бодо мал шахан таргалуулха оньhожоруулагдаhан комплекснууд бии болонхой. Областиин ажахынуудай үйлэдбэрилэн гаргаhан үхэрэй бүхы мяханай 50 процентнь, гахайн мяханай 70 процентнь тус комплекснуудhаа абтадаг байна.

Зурагууд дээрэ: оператор Станислав Зимарин мал эдеэлүүлжэ байна; тэжээлэй цех соо; шахан таргалуулагдажа байhан буруунууд.

ТАСС-ай фотохронико.

Буряадай АССР-эй 50 жэл

МҮНӨӨДЭР МОСКВАДА МАНАЙ ИСКУССТВО, ЛИТЕРАТУРЫН ҮДЭРНҮҮД ЭХИЛХЭНЬ

„...БЭЛИГ ШАДАБАРЯА ...АРУУЛХЫЕ ОРОЛДОХОБДИ!“

БУРЯАДАЙ АССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Эхэ ороноймнай ниислэл хото Москвада, Ураалай суута город Свердловскдо республикымнай искусство, литературын үдэрнүүд мүнөөдэр эхил хэнь.

Манай уран зохёолшод, артистнууд, композиторнууд, уран зураашад, уран һайханай коллективүүдэй түлөөлэгшэд, хамта дээрээ 250 хүн Москва һаяхан мордобо. Түрүүшын ехэ концерт П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ зал соо болохонь.

Буряадай искусство, литературын хоёрдохи декадын болоһоор 14 жэл үнгэрөө. Энэ турша соо республикымнай литература, искусство айхабтар ехээр хүгжэһэн байна бшуу.

Мүнөө май һарын 17-һоо эхилхэ искусство, литературын үдэрнүүдтэ хабаадалсаха уран зохёолшод, артистнууд, композиторнууд, уран зураашадтай манай корреспондент уулзажа, энэ һайндэр тэ яажа хабаадалсаха, ямар хубитаяа оруулха байһан тухай, тэдэнэй һанамжа, бодолнууд тухай асууһан байна.

Тэдэнэй хөөрөөнүүдые уншагшадай анхаралда хуряангыгаар табинабди.

...А. БАЛЬБУРОВ, уран зохёолшо, ...гал» журналай ахамад редактор:

— Буряадай искусство, литературын ...үүд гэшэ республикымнай бүхы ...дай ехэ һайндэр болоно бшуу. ...үдэрнүүдые үнинһөө хойшо хүлеэ... Буряадай искусство, литерату... хоёрдохи декадын болоһоор тиимэ... ехэ саг үнгэрөөгүй. Зүгөөр энээхэн ...р соо манай уран зохёол айхабтар ...гжэлтэ абаа ха юм. Һанаад үзэе. ...эй саада тээ буряад уран зохёол... роман, туужануул үшөөл үсөөн бай... Харин мүнөө трилогиһоо эхилээд, ...эхэн рассказуудтай номуудаар ...д баян болообди.

...ССР-эй Уран зохёолшодой холбооной ... манайда үшөөл үсөөн бэлэй. Ха... үзыт даа. 1959 ондо уран зохёол... Ким Балков, Доржи Эрдынеев, Ми... Жигжитов. Владимир Митыпов, ...олий Щитов, Мэлс Самбуев болон ...дай нэрэнүүдые бидэ үшөөл мэдэхэ... байгаабди. Харин мүнөө эдэнэрнай ...олон номуудые гаргаһан. СССР-эй ...зохёолшодой холбооной гэшүүд бо... байна бшуу.

...анай «Байгал» журналда Бу... уран зохёолшодой шэнэ зо... ...нууд толилогдожо байдаг. Тии... журналай шэнэ бэлиг... тодоруулха. буряад уран зо... олоной дунда нэбтэрүүлхэ та... ехэхэн үүргэтэй, габьяатай байна ... Мүнөө республикымнай искусство, ...ратурын үдэрнүүдэй үедэ РСФСР-... уран зохёолшодой холбооной дэргэ... ...анай нүхэдэй номуудые зүбшэн хэл... Тиигэжэ уран зохёолшоднай ...дынгөө зохёолнуудые Москва хотын ... уншуулжа. тэдэнэй һанал, бо... ...үүдые шагнахань ха юм. Энэ ехэ ...ай байха.

...Д. ДОНДОКОВА, поэтесса:

— Республикынгаа искусство, лите... ...рын хоёрдохи декадада хабаадалса... ...элихэн һананаб. Тиихэдэ би уран ...олшод соо гансал эхэнэр ябааб. Мү... манайда уран зохёол бэшэдэг баса... ...олон болонхой. Жэшээлхэдэ, Цырен... Дондогой шүлэгүүдэй табан ном ...ээр гаргуулаанхай. Тоолохо болоо ... уран шүлэгэй «ногоодой сэсэнүүд» болонхойбди.

...нэ һаяхан Хоринн аймагай Анаагай ...ой хонишон, СССР-эй Верховно... ...эй депутат Зоя Жамсарановатай ...жа ерээб. Энэ хүн тухай би «Ма... басаган» гэжэ поэмэ бэшээ һэм. Тэ... ...ниород буряад хэлэн дээрэ хэблэг... ...таранхай. Мүнөө Москва ошоод, ...н аад, баатар хүнүүд тухай зохёол... ...дые олоор бэшэдэг болоёл гэжэ манай ...зохёолшодой номуудые зүбшэн хэл... ...э дээрэ заатагүй хэлэхэ гэжэ һанаа... Иимэл бэрхэ, ажалша бэрхэ хү... ...эй гараар, оролдолгоор манай бая... ...гдэнэ ха юм.

...ряадаймнай уран зохёолой хүгжэл ...хабтар ехэ. Мүнөө үнгэргэгдэхэ ис... ...тво, литературын үдэрнүүд, энэ хүг... ...из, дэбжэлтые эли тодоор харуулха ...гэжэ найданаб.

...Л. ЛИНХОВОИН, СССР-эй арадай ...ст:

— Энэ үнгэргэгдэхэеэ байһан искусст... ...итературын үдэрнүүд гээшэмнай ма... соёл культурын 50 жэлэй туршада ...хүгжэһые эли тодоор харуулһан ...ээр боложо үгэхэ байна бшуу. Ок... ...ин агуу хубисхалай урда тээ ... искусствагүй шахуу байһан бу... арад бусад арадуудһаа дутахагүй, ... соёл культуратай болоо ха юм. ...орхомоор байна.

Мүнөө республика доторнай дүрбэн ...о, тэрэнэй тоодо оперо, баледэй те... республикымнай искусствые хүг... ...э хэрэгтэ ехэхэн хубитаяа оруулна. ...һэн 14 жэлэй туршада Буряадай ...ство, литературын хоёрдохи дека... ...үүлээр театрнуудтамнай ямар олон ...шуул. бэлигтэй хүнүүд ерээ гээ... Тоолоод үзэбэл, Буряадай АССР-эй габьяата артистнууд Ким Базарсадаев, Дугаржаб Дашиев, Буряадай АССР-эй арадай артистнууд Саян Раднаев, Владимир Буруев болон бусадай нэрэнүүд эндэ дурдагдаха байна. Эдэ нүхэднай уран бэлигэйнгээ талаар хэнһээшье дутахагүй, эрдэм һургууляараашье түгэс хүнүүд байна бшуу.

Би өөрөө искусство, литературын үдэрнүүдэй үедэ Москва, Свердловск хотонуудай сценэ дээрэ оперонуудһаа ааринуудые, буряад,ород арадуудай дуунуудые гүйсэдхэхэб. Жэшээлхэдэ, «Игорь тайжа» гэжэ опероһоо Кончагай, «Лусууд эхэнэр» гэжэ опероһоо Тээрмэшэнэй ааринуудые дуулаха байнаб. Тиихэдэ РСФСР-эй арадай артист Бадма Балдаковой һаяхан зохёоһон «Амар мэндэ, Москва!» гэжэ дуу гүйсэдхэжэ туршахаб. Мүн композитор Чингис Павловай «Сэлэнгын баруугаар» гэжэ дуу шагнагшадай анхаралда табихаб.

Л. П. САХЬЯНОВА, СССР-эй арадай артистка, М. И. Глинкын нэрэмжэтэ РСФСР-эй гүрэнэй шангай лауреат:

— Манай оперо, баледэй театрай коллектив энэ искусство, литературын үдэрнүүдтэ үнинһөө хойшо бэлдээ. Энэ оролдолгомнай харагдаха бээз гэжэ найданаб.

1959 ондо Буряадай искусство, литературын хоёрдохи декадын үедэ Москва хотодо зүжэгүүдые харуулаа һаабзабди. Тиихэдэ манда хатаршад үсөөншэг байһан. Мүнөө хореографиин училищиин Улаан-Үдэдэ бии болоһонһоо хойшо театрнай хатаршадаар дутахаяа болёо. Бэлигтэй залуушуул урган гаража байна. Жэшээлхэдэ, Екатерина Самбуева, Юрий Муруев болон бусадай уран шадабарииие, бэлигые харагшад мэдэдэг, хүндэлдэг болонхой. Тиихэдэ Буряадай АССР-эй габьяата артистка Ольга Короткова, артист Алексей Павленко гэгшэд бэрхэ хатаршадай тоодо ороихой.

Мүнөө би Москва, Свердловск хотонуудта «Хун шубуута нуур» гэжэ баледэй Одеттын хатарые, «Агуу гоохон Ангар дүүхэй» гэжэ баледһээ хэһэгүүдые гүйсэдхэхэб. Мүн перси арадай хатарые программадаа оруулхаяа мартахагүйб.

Д. Д. ДУГАРОВ, уран зурааша:

— Буряадай искусство, литературын хоёрдохи декадада үшөө студент ябахадаа хабаадалсаа һэм. Тиихэдэ минии «Басага хүргэлгэ», «Түрэл нютаг» гэжэ зурагууд тэндэ выставкэдэ табигдаа бэлэй. Мүнөө би нэгэ хэды зохёолнуудаа энэ выставкэдэ табиха һанаатайб. Ямар зохёолнууд бэ гэжэ һонирхоно гүт? Тоолохо болоо һаа, иимэ: «Буряадай басагад» гэһэн зураг, СССР-эй арадай артист Лхасаран Линховоиной портрет, «Урдын байдал» гэһэн триптих болон бусад зохёолнууд болоно.

1959 ондо манда скульпторнууд үгы байгаа. Мүнөө мэргэжэһэн скульпторнууд Г. Васильев, Э. Цыденов гэгшэдэй зохёолнууд энлэ харуулагдаха.

Ж. А. БАТУЕВ, композитор:

— 1959 ондо, Буряадаймнай искусство, литературын хоёрдохи декадын үедэ СССР-эй композиторнуудай холбооной гэшүүд Буряадһаа оройдоол гурбан хүн байгаабди. Харин мүнөө СССР-эй композиторнуудай холбооной гэшүүд юһэн хүн болонхой. Залуу композиторнууд С. Манжигеев, А. Андреев, Г. Дашипылов, Ч. Павлов, Б. Цырендашиев, Ю. Ирдынеев болон бусадай дуунуудые хүн зон олоороо дуулана.

Москва, Свердловск хотонуудта минии хэдэн зохёол гүйсэдхэгдэхэ. Юуб гэбэл, «Баатарнуудай дурасхаалда» гэжэ симфоническа поэмэ, «Колхозой сюитэ», «Сюитэ-ёохор» болон бусад зохёолнууд болоно. Мүн «Газарай хүбүүн» гэжэ опероһоо хэһэгүүд гүйсэдхэгдэхэ.

Буряадаймнай искусство, литературын энэ һайндэр амжалтатайгаар, урагшатайгаар, хүн зоной нэрьемэ альга ташалган доро үнгэрхэ бээз гэжэ найданаб.

Буряадай АССР-эй габьяата артист Ким Базарсадаев тухай манай хүн зон һайн мэдэхэ болонхой. Энэ хүмнай Эхэ оронойнгоо олон хото городуудта дуу дуулахаһаа гадна, Шотландиин ниислэл Эдинбургда буряад дуу ханхинуулһан байна.

Ким Базарсадаев мүнөө Ленинэй орденто оперо, баледэй театрта хүдэлнэ. Тиихэ зуураа, олон оперодо наадаа.

Мүнөө Ким Базарсадаев Буряадай искусство, литературын үдэрнүүдэй үедэ Москва, Свердловск хотонуудай сценэнүүд дээрэ буряад,ород композиторнуудай дуунуудые гүйсэдхэхэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: К. Базарсадаев.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОЙ, ГВАРДИИН ПОЛКОВНИК В. Б. БОРСОЕВОЙ ДУРАСХААЛДА

Николай ДАМДИНОВ

БААТАРАЙ СОЛО

Алдар соло
Арбахан жэлһээ
эгэрдэггүй, —
Зуушнье жэлэй саанаһаа
Зуралзаса толордог.
Алдар соло — алтан
мэтэ.
Жэбэрдэггүй.
Эрдэни шулуундал,
Элэхэ бүреэ
Үнгэ ородог.
Алдар солодо —
Суурга, ласашье
байдаггүй.
Аялга дуундал, тэрэш
Хашаа, ханаһаа айдаггүй.
Хэдышье доро дарагдаа
һаа, — гайхал! —
Хэмынгээ хүрэмсөөр.
Ургамалдал, бултайхал.
Гүн ухаатанай.
Хонгёо дуутанай нэрэ
соло
Гүрэн түрынгөө
дэбисхэртэ хурса лэ.
Арад түмэнөө
аршалаашадай
Соло алдар —
Адли тэдээнтэй
зэдэлсээрээ
Аялдар!
Үхэлтэ һомонһоо
далтирангүй, үрдижэ
Үбсүүгээрээ урагшаа
дүүлиһэн баатараа,
Үеынгөө нүхэртэл,
басагадууднай дурдажа,
Үбгэд хуурдан,
Суурхуулдаг лэ байтараа.
Заатал дайнда унаһан
хойнонь алуулан,
Замай һүүлшын
үдэшэлгые дурдаһуу:
Үхэр буугай лафет
дээрэ табюулан
Үнгэрхэһөө
Үлүү жаргал олдохо гү?
Мүнхэ нойрой газар
гэдэгынь ямархам?
Мүн даа, тэрэ —
Дайша нүхэдэй амарһан
Соло алдарай Добо!
Иимэ хүшөө,
Сохом, үгы бэшэ аал
хаанаш үшөө?
Аян дайнда аярхаһан
бэенүүдэй
Алдалшаһан һүүлшын
нангин газар лэ.
Үхэлгүй мүнхэ наһан
Эндэһээ үүдээ
Үргэн дэлисээр нээнхэй...
Саһан бударна...
Бороо. Наран...
Үе болоод лэ, нажар
сагта,
Үнгэршэһэн
добтолгонуудта тон адли
Хүнхинөөтэйгөөр
Тэнгэрнии дуунай
наяршахада,
Хүнүүд һэрижэ,
Буугаа шүүрэхээ
забдаһандли...
Амиды, һэргэг нойроор
унтана сэрэгшэд,
Амиды сэсэгүүд
шэмэглэнэ добыень.
Эхэ оромнай
Энэрхы харуулда
зэргэшээд,
Шэбшэлэнтэйгээр
Шэбэнэнэ нэрэ обогыень.
Хожомдоо гэһэн шагнал
эндэ үгы юм.
Хориншье жэл болоод,
Манан сооһоо бодон.
Оложорхидог лэ
Эзэнэйнгээ энгэр бэеынь
Орденинь гү, али —
Баатарай Алтан Одон!
Алдар солодо
Иимэ нэгэ урма бии,
Адаг эхин хоёр эндэ
нэгэдэдэг:
Ашата баатар
хүбүүнтэйнгээ,
Яаха аргагүй
Арадайнь нэрэ суурхан,
үргэгдэдэг.

„ГРИГОРИЙ МЕЛЕХОВ“ — ТЕАТРАЙ СЦЕНЭ ДЭЭРЭ

Энэ жэл Буряадай оперо, баледэй театрта тиимэшье олон оперо табигдаагүй. Оройдоол хоёр. Тиимэһээ И. Дзержинскиин «Григорий Мелехов» гэһэн оперо һонирхолтойгоор угтагдаа. Зарим тэды дутуу дундатайшье һаа, энэ премьерэ мэргэжэл һайнтай дуушад манай театрта бии байна гэжэ харуулаа гэжэ нэн түрүүн тэмдэглэмээр байна.

Композитор И. Дзержинский арба гаран оперо бэшэһэн юм. Тэдэнэйнь олонхинь мүнөө үеын байдал харуулһан. «Григорий Мелехов» гэһэн оперо композиторай һүүлэй үедэ бүтээһэн зохёолнуудайнь нэгэн болоно. Энэ оперын либреттые Л. Дзержинский, Е. Каретникова, А. Соколов, А. Чуркин гэгшэд Ленинскэ шангай лауреат М. Шолоховой «Номгон Дон» гэһэн романай 3-хи, 4-дэхи номуудай удхаар найруулан бэшээ юм.

Хүгжэмэйнгөө талаар энэ оперо ехэ уянгатай, бэлээр хадуугдадаг. Арадай дуунуудһаа үндэһэлһэн гэжэ ойлгохоор,ород дуунууд, Доной хасагуудай дуунууд олон. Гэбэшье композитор энэн оперодоо ородой классикын олон янзын оперно түхэл маягые хэрэглээгүйнь халагламаар. Зүгөөр тус оперо И. Дзержинскиин эгээл һайн оперонуудайнь нэгэн юм.

«Олон зоной хабаадалгатай сценэнүүдынь, арадай ажабайдал үргэнөөр харуулха арга боломжонуудынь, уянгатай хүгжэмынь минии анхарал татаа, — гээд оперо найруулан табиһан Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Н. Логачев хөөрэнэ. — Тиигээдшье энэ оперын гол рольнуудые суута дуушадай дуулахыень шагнаа һэм». Энэ оперые найруулан табихадаа, үйлэ бүхэнэй гол шухала зүйлысэнь Н. Логачёвой онсолон тэмдэглэхэ гэжэ оролдоһониинь һайшаалтай.

Оперо болбол нэн түрүүн хүгжэмэй зохёол мүн. Тиимэһээ оперо тухай хэлэхэдээ, хүгжэм тухайнь хэлэхэ хэрэгтэй. Тус оперын партитурань орёо бэшэ юм. Тиимэһээ дуушадшье, мүн бэлигтэй, ургажа ябаа дирижёр, Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша А. А. Арсалановай хүтэлбэри доро наадаһан оркестршье амархаһаар энэ оперые наадаа.

Хутор дээрэ болоһон суглаан, хүдөөлүүлэлгэ, хүүргын хажуудахи уулзалга болон бусад олон зоной хабаадалгатай сценэнүүд харагшадай анхарал ехээр татаа. Тус оперодо хоор дуулахаһаа гадна, наадана.

Буряадай АССР-эй арадай артист С. Раднаев Григорий Мелеховэй роль угаа һайнаар наадаһандань баясамаар. Урда мэтэ һайханаар, жэгдээр зэдэлһэн хоолойнь һайнаар дуулдана.

«Халуун шулуу долёоһон», шэнэ байдалтай тэмсэжэ дэмы гэжэ ойлгоһон хүнэй байдалые аргагүй эли тодоор харуулаа. Хуби заяагаараа тэрээнтэй холбогдоһон хоёр эхэнэртэ Григориин ондо ондоогоор, Натальяда зөөлэхэнөөр, тэсэмгэйгээр, Аксиньяда халуун абьяастайгаар хандадаг байһыень С. Раднаев зүбөөр тайлбарилаа.

Григориин һамган Натальиин богонихоншье һаа, удха түгэлдэр, мартагдашагүй образые артистка Г. Абиякий һайнаар харуулжа шадаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Илангаяа хоёрдохи картинын түгэсхэл дээрэ (Григориин үнэн сэхэ бэшэ байһыень Наталья мэдэнэ) артистка героиниингоо сэдьхэлэй байдал хүнэй үнэншэмөөр дамжуулна.

Угаа һайхан хоолойтой, бэлиг шадабаришье ехэтэй артистка Ю. Данилова Аксиньиин роль гүйсэдхөө. Артистка энэ образые али бүхы талаһаань һайнаар харуулбашье, арайл огсомоор наадаа гэжэ хэлэмээр.

Буряадай АССР-эй, Туркмениин ССР-эй габьяата артистка И. Кузьмина (Дуняша), артистнар Н. Панчуков (Прохор), В. Драгош (Мишук), А. Гарасюта (Иван Алексеевич), Буряадай АССР-эй габьяата артист Г. Храмов (Пантелей Мелехов), Буряадай АССР-эй арадай артистка А. Жмурова (Ильинична), Буряадай АССР-эй габьяата артист Н. Литвинов (офицер), артист Л. Шоболов (Петр), Г. Тушемилов (генерал) гэгшэд энэ оперодо һайнаар наадаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Н. Манилов энэ оперые гоё һайханаар шэмэглээ.

Онсо шэнэ зүйл харуулагдаа бэшэ хадаа энэ оперо Буряадаймнай театрай хүгжэлтын түүхын шухала хуудаһан болоншьегүй байжа магад. Гэбэшье һайнаар бодомжологдожо табигдаһан зүжэг республикымнай оперно театрай олон тоото харагшадта баяр асарһаниинь дамжаггүй.

О. КУНИЦЫН,
хүгжэм шэнжэлэгшэ.

Зураг дээрэ: «Григорий Мелехов» гэжэ опероһоо нэгэ сценэ.

С. ДОРЖИЕВАЙ фото.

ШЭНЭ НОМУУД

УРАН ГОЁОР, хужарламаар шэмэглэгдэһэн шэнэ номууд Буряадай номой хэблэлһээ гаража, наймаанда ороножол байдаг. Манай зохёолшод тэдэнээ түрэл республикынгаа табин жэлэй алдарта ойдо зорюулна. Туужа, рассказ, шүлэг дотороо мүнөө үеын хүнэй эрмэлзэл, абари зан болон түхэл шэнжые тодо хурсаар домоглон бэшэхэдэнь, буряад арадай табин жэлэй хугасаада хэһэн хэрэг, туйлаһан амжалтанууд заатагүй һанагдаадхина.

Арад зоноо, тэрэнэй баатаршалгые, Эхэ ороноо, тэрэнэй гайхамшагта алхамуудые магтан бэшэхэһээ дэмбэрэлтэй юумэн үгы бшуу. Энэ жэлдэ буряад хэлэн дээрэ гараһан номуудтай танилсахадаа, манай зохёолшодой тон тиимэ зорилготойгоор хүдэлһые тэмдэглэхэ шухала.

Ямар номууд гарааб гэхэдэ — иимэ:

Цэдэн Галсанов. «Лимбын жэрьеэн». Энэ ном арбан хэһэгһээ бүридэнэ. Эгээ эрхим шүлэгүүдээ ахамад поэт Ленин багшада, коммунист партида, Эхэ орондоо, арад зондоо зорюулна. Уран зурааша И. С. Гурьянов номой гол түлэб удхые тон зүбөөр удхалан ойлгожо, аятай зохидоор шэмэгэн зохёогоо.

Барадий Мунгонов. «Баян тала». Энэ ном ехэнхидээ очеркнуудһаа бүридэнэ. Буряад орондоо алдар суутай оолоһон ажалай баатарнуудай ажал хэрэгые, һанал бодолые, абари зангые зохёолшо оншотой хурсаар бэшэжэ харуулаа. Социалис Ажалай Геройнуудтайшье танилсажа баясанабди.

Арсалан Жамбалон. «Дүүмни, шамтаяаб!» Дүрбэн хэһэгһээ бүридэһэн тус ном дотор элдин хонгор тала дайдаяа магтаһан, мүнөө үеын ажалай баатарнуудта соло дуудаһан уянгата шүлэгүүд илангаяа һонирхолтой. Уран зурааша И. И. Стариков энэ номые шэмэглэн гоёогоо.

Бадма-Базар Намсарайн. «Булаг». Автор өөрөө багша байһан тула үхибүүдэй абари зан, аяг аашые онсо тэмдэглэн харуулна. Һургуулида ороодүй үхибүүдэй уншахада илангаяа һонирхолтой, туһатайшье байха. Шэмэглэл гоёолгыень уран зурааша Б. Зыдрабын хээ.

Буряадта нилээд мэдээжэ болоһон поэдүүдэй, жэшээнь, **Цырен-Дондог Хамаевай** «Дуушын зүрхэн», **Лопсон Тапхаевай** «Зангилаа», **«Булат Жанчиповай** «Үүлэн хүшэр» гэжэ шүлэгүүдэй номууд олоной анхарал татахал байха.

Эдэ гурбан авторнууд уран шүлэг нэгэ үедэ бэшэжэ эхилһэншье һаа, зохёохы маяг хэлбэринь ташха ондоо, темэеэшье онсо өөрынхеэр удхалан абажа, имагтал өөрын маягтайгаар хүгжөөдэг гээшэ. Хэрбээ Булат Жанчипов байгаалиин үзэсхэлэнтэ гоё талые магтан дуулажа, философско тобшолол хэдэг һаа, харин Цырен-Дондок Хамаев инаг дуранай уянгата мүрнүүдые сэдьхэлэй оёорһоо зэдэлүүлнэ ха юм. Тиихэдэ Лопсон Тапхаевай шүлэгүүдтэ саһан мундаргата Саяан уулануудай, үрэжэлтэ баян Түнхэнэй түхэл шарай тобойсо гарадаг.

М. ОСОДОЕВ.

...эй жэлнүүдтэ рес...ымнай уран һайханай ...тивүүд бэлиг шадаба...раа байса хурсадха... олоной магтаалда хүр... болонхой. Жэшээлхэдэ, ...гын аймагай «Сэлэнгэ» арадай ансамбль үнгэ... үбэл болоһон уран ... бүхэроссии харал... дээрэ лауреадай нэрэ ... хүртөө һэн. Мүнөө ... ансамблиин басагад ... хото ошожо, концерт... хабаадалсахань. Тэдэнэр ... басагад» гэһэн хатар ...хэ юм.

...РАГ ДЭЭРЭ: «Манай ...» гэһэн хатар.

...БУРМАКИНАЙ фото.

НҮХЭРЭЙ ТАЛААР БЭШЭГДЭҺЭН ШОГ ПАРОДИ — *Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ*

ЭДИ ШЭДИМНИ ИИМЭ ЕХЭ

Матагдаһан годли
Мана хахала!
Солбон АНГАБАЕВ
«Бэемни һэргэжэ»
гэһэн шүлэгһөө

Нарһан лушан
Нарихан болгожо,
Хурдан годли
Хутагаар дархалбаб.
Хуурай нарһан
Хурдан годлиёо —
Нугылга нугылгаһаар
Нугытар матабаб.
Хурса үзүүртэй
Хурдан годлимни
Хуурай нарһаншье һаа,
Хухарангүй матарба.
Мэргэн годлиин
Мүрысөөн болобо.
Хамагһаа түрүүндэ
Харайжа ошобоб.
Годигор годлиёо
Гоёхоноор хиидхүүлбэб.
Бүхы сагаалсыень
Бүгэдыень тудабаб.
Түхэреэн дундань
«Түс» гүүлэбэб.
— Годигор годлишни
Гоёхон! — гэлсүүлбэб.
Шадажа харбаһандаа
Шан абабаб.
Аха нүхэдтөө
Альга ташуулбаб.
Ушаргүй шангаар
«Ура» хашхаруулбаб.
Солотой бэлигтэйдээ
Солоёо дуудуулбаб.
— Шан абанаш.
Шангаш! — гэлсүүлбэб.
Халима хундага
Ханхинаса мүргэлдүүлбэб.
Эди шэдиимни
Иимые мэдэгты!
Годигор годлиимни
Гоёхондо этигэгты!
Матагдаһан годлнимни
Мана хахалжа,
Хин талаар
Хиидэхы һонирхогты!
Сэхэхэн годли
Шэглүүлхээ болигты!
Годигорхон годлёор
Гоёхоноор тудагты!

АЛДУУМНИ АЛДУУ БЭШЭ...

Эдир наһандаа
Хэды алдуу хэгдэнэб?
Эсэс хүрэтэрөө
Хэды алдуу хэгдэхэб?
Алдуу сооһоо
Үеын һургаал абанаб.
Алдуу дээрэһээ
Уһа ороһондол болоноб.
Галина РАДНАЕВА
«Алдуу».

Алхам бүхэндөө
Алдуу хэнэб, хэхэб!
— Алдуу хээгүй һаа
Амжахагүйлта! — гэхэб!
Эндүү тухайдаа
Эгэшэг шүлэгөө
хэблүүлхэб.
Алдуугаараа омогорхоод.
Алхалан харайгаа
гүүлэхэб.
Алдуугайм бусайдаан,
Алад саашаа шиидэг.
Алдуу хэдэггүйшүүл
Араа шүдөө тошылдог.
Арба мянгадахи
Алдуугайнгаа юбилей
хэхэб.
Бэлигтэй нүхэдни,
Бэлэгүүдээ абаад ерэхэт.
Дүлэтэжэ мэлмэрһэн
Дүүрэн духаряа үргэхэт!
— Ашата Галингаа
Алдуутай түлөө!
гэлдэхэт...
Зугаатай болошоод
Зутараар зүнтэглэн
соёргохоб.
Зүнтэгэймнишье
алдуунууд
Зүйтэйнүүд байха...
Һонирхохот!
Дүрбэн хүлтэ
Дүрөөтэ хүлэгүүдшье
бүдэрдэг,
Уран поэдүүдшье
Ушаргүй эндүүржэ
зүдэрдэг.
Алдуу, алдуу.
Алдуу, алдуу, ал-дуу...
Алдуу тухайдаа
Алгалажа зохёохоб шэнэ
дуу!

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ЭДИРШҮҮЛДЭ —БЭЛЭГ

Аймагай түб — Мухар-Шэбэр тосхоной үхибүүдтэ энэ үдэр хэзээдэшье мартагдахагүй. Юуб гэхэдэ. хирпиисээр баригдаhан хоёр дабхар гоё hайхан байшан тэдэнэй мэдэлдэ үгтөө бшуу. 240 хүүгэдэй байха тус комбинадые 1011-дэхи ПМК-гай барилгашад ашаглалгада тушаагаа. Бүлэг бүхэнэй үхибүүд наадаха, эдеэлхэ, газаа гараха, унтаха, хубсаhаа тайлаха тусхай таhалгануудтай. Ууралаар дулаасуулагдадаг тула таhалга бүхэн ходо дулаахан байдаг. Шэрдэмэл ханаарнь гоё hайхан зурагууд зурагданхай. Комбинадые нээлгэндэ зорюулагдаhан митинг дээрэ тосхоной эмхи зургаан, промышленна предприятинуудай коллективүүд болон «Коммунизм» колхозой гэшүүд хүүгэдтэ магнитофон, баян, ковер болон бусад үнэтэ зүйлнүүдые, элдэб янзын гоё нааданхайнуудыс бэлэглэhэн байна. Жэшээнь, аймагай больницын коллектив шэгнүүр, бэеын ургалтые хэмжэхэ тусхай хэмжүүр бэлэглээ. Энээндэнь комбинадай хүдэлмэрилэгшэд, хүүгэд, түрэлхид тон ехээр баярлаа. Юуб гэхэдэ, эдэ зүйлнүүдые республикын магазинуудта олохонь тон шухаг юм.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

ХҮТЭЛЭЙ ҮБЭРТЭ

Тэрэ үдэшэ Хүтэлэй үбэртэ хүлгөөтэй байба. Ажалhаа ерэhэн механизаторнууд бэеэ угаагаад, үдэшын хоол барихынай hүүлээр газаа сугларжа, сугтаа hурадаг нүхэдэйнгөө концерт наадые hонирхон харана.

Ушар юуб гэхэдэ, Ивалгын гидромелиоративна техникумэй бүлэг студентнэр Улаан-Үдын аймагай «Коммунизм» колхоздо мүнөө хүдэлнэ. Хабарай тарилгада хабаадалсажа, мэргэжэлээ бүри дүтөөр шудалжа, ажалай дадалтай болоно ха юм. Һаяхан хорёод студентнэр концерт харуулаа.

Концертын болохын урда тээ техникумэй директор Д. Д. Цыденов үгэ хэлэжэ, ажалдаа онсо шалгарhан гурбадахи курсын студент Юрий Сыреновтэ Хүндэлэлэй грамота барюулаа.

Сугларагшад нааданай номер бүхэниие ехэтэ hонирхон хаража, сугтаа hурадаг нүхэдтөө баясхалан хүргөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Бадма Габанов «Адуушанай дуу» ирагуу гоёор дуулажа байна. Баян дээрэ Павел Николаевич Юдин наадана. 2. Механизаторнууд дуу шагнана.

К. ГАБАЕВ.

ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГТО ТИМИР

«Сайн байна, хүндэтэ Салим! Агууехэ hайндэр Илалтын үдэртэй дашарамдуулан Таниие амаршалаад, Эхэ орондоо үнэн сэхэ эрэлхэг зоригтой хүбүү хүмүүжүүлжэ, хүлыень дүрөөдэ хүргэhэнэтнай түлөө баяр хүргэхыем зүбшөөгыт. Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй түлөө болоhон хатуу шэрүүн байлдаануудта танай хүбүүн Тимир Бахтигареев нэгэнтэ бэшэ шалгарhан байна. Ингэжэ Алдар Солын III шатын орденоор, дайшалхы гурбан медаляар шагнагдаhан байха юм. Тэрэнэй дайшалхы ута зам минии нюдэн дээрэ үнгэрөө. Хүбүүнэйтнай даруу абари зантай, байлдаануудта эгэршэгүй зоригтой байhанайнь түлөө дайшалхы нүхэдынь болон офицернүүд хододоо хүндэлжэ ябадаг. Тимир хүбүүгээрээ хододоо омогорхон ябагты!

Частиин командир майор Стоппе Г. В.

«1945 оной майн 9».

Тимирэй эсэтэдэ ерэhэн энэ бэшэг уншажа hуухадаа дайшалхы зам тухайнь тобшохоноор хөөрэхэ хүсэл түрөө hэн.

Невель город сүлөөлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, Тимир Бахтигареев «Шэн габьяагай түлөө» медальда түрүүшынхеэ хүртэбэ. Полк городто добтолон оробо. Добтолгодо туhалха, дайсанай хүсые бэе тээшээ татаха тагнуулай бүлэг байгуулагдаба. Бахтигареев тэрэнэй бүридэлдэ оробо. Младша лейтенант Васильченко энэ бүлэгые командалхаар томилогдоо. Тэдэнэр hэмээхэнээр, мэдэгдэнгүй дайсанай ара талаhаа дүтэлэн ерэбэ. Тагнуулшад бэеэ олон шэнгеэр харуулхын тулада «Ура!» гэжэ хашхаралдаhаар добтолжо, граната шэдэжэ, буудажа оробо. Хүл хөөрсэг шууяан болошобо. Энэ бүлэг даалгабариия амжалтатайгаар дүүргэбэ. Байлдаанай hүүлээр 12 хүн амиды үлэжэ, бултадаа шагналда хүртэhэн байна.

Бикез мүрэнэй эрьедэ болоhон шанга добтолгын түлөө Тимир Бахтигареевтэ дайшалхы хоёрдохи медаль барюулагдаа hэн. 112-дохи полкын артиллеристнүүд мүрэнэй эрьедэ бэхилтэ хээд байба. Энэ үедэ фашистнар ехэ буугаар буудаhанайнгаа hүүлээр добтолгодо оробо. Дайсанай хүсэн булюу hэн. Тэдэнэр манай бүхэлэлтые сүмэ сохёод, ара тээнь гараха гэжэ hэдэбэ. Багахан тосхон сүүдхын туршада хэдэн дахин гарhаа гарта оробо. Полкын сэрэгшэд нэтэрhэн дайсадай добтолго зогсоожо, гэдэргэнь сухарюулаад, нэмэлтэ сэрэгэй ерэтэр шэнэ газарта бүхэлэлтэ хэбэ.

Ригэ болон Тукумс городуудые сүлөөлэлсэhэнэйнгөө түлөө Тимир Салимович Алдар Солын III шатын орден. дайшалхы гурбадахи медаляа энгэртээ яларуулhан байна. Манай сэрэгшэд фашистнарые гэдэргэнь сухарюулба. Зүгөөр уур сухалдаа бусалжа галзуурhан дайсад нэгэ хэдэн сагай үнгэрхэдэ добтолхо hэдэлгэ гаргаба. Командирайнгаа захиралтаар совет сэрэгшэд урдаhаань буудажа эхилбэ. Буунуудай hомон эшхэржэ, газар тэнгэри хоёр ниилэhэндэл болобо. Манай солдадууд мэргэнээр буудажа. добтологшодые хяа хиргажа оробо. Добтолго зогсоогдобо. Фашистнар алуулhан, шархатаhан хүнүүдээ орхёод, зугадаба. Тукумс город шадар үдэр, hүнигүй гурбан хоногой туршада тулалдаан үргэлжэлбэ. Гурбадахи үдэртөө манай сэрэг дайсанай хамгаалалтые сүмэ сохижо, урагшаа дабшаба! Энэ байлдаанда эгэршэгүй зориг харуулhанайнгаа түлөө сержант Бахтигареев Алдар Солын III шатын ордендо хүртөө бэлэй...

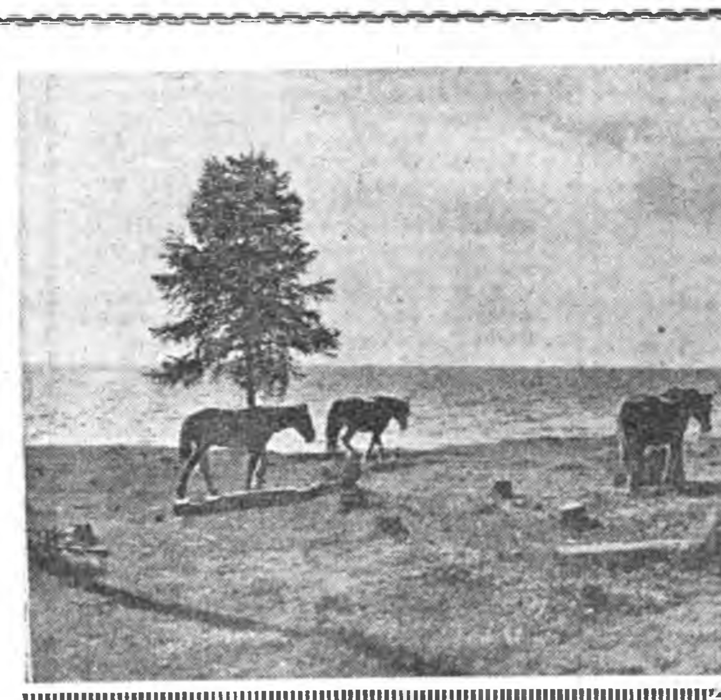
* * *

Байгал шадар түбхинэхэ, ажаллаха зорилготойгоор иишэ холын хизаар нютагуудhаа нүүжэ ерэhэн айлнуудые Прибайкалиин хүндэмүүшэ зоной баяртайгаар угтан абажа эхилhээр хэдэн жэл үнгэрөө. Ямаршье хүшэр байдалhаа тунхаридаггүй ажалда абьяастай хүнүүд хатуу шэрүүн байгаалитайшье hаа, баян дэлгэр эндэхи нютагта хэтэ мүнхэдөө түбхинэн ажаhуухаар үлэнэ. Татарай АССР-эй Мензелинскэ районой Каракулы тосхонhоо нүүжэ ерэhэн Тимир Салимович Бахтигареевэй бүлэ тиимэ айлнуудай нэгэн болоно. Гэрэй эзэн өөрөө марияhанай хүн юм. Тэрэнэй эбтэй эетэй бүлэ Прибайкалиин аймагай «Путь к коммунизму» колхоздо түбхинэнхэй ажаhууна. Тимир Салимович малай фермэдэ хүдэлнэ. Тэрэ зундаа үхэр адуулдаг, үбэлдөө запарнигта ажалладаг юм. Заримандаа фермэ дээрэ хүдэлхэ хүн дуталдашадаг. Силос, hолоомо зөөхэ хүн олдохоёо болёод байдаг. 1943 онhоо хойшо коммунистын үндэр нэрэ зүүжэ ябаhан Т. С. Бахтигареев өөрынгөө халаанда хүдэлжэ эсээшье hаа, фермын гээ хүшэр байдалда орохые харахадаа хүсэд амарангүй силос, hолоомо зөөжэ, нүхэдтөө туhалдаг байна. Ингэжэ даруу зантай коммунист Буряадай АССР-эй байгуулагдhаар алдарта 50 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтаха хэрэгтэ хубитаа оруулалсажа ябана.

С. АНТРОПОВ.

Прибайкалиин аймаг.
Нестерово тосхон.

Номин Байгал далайн
Ногоон эрье дээгүүр
Хүлэгэй дээжэ халтарнууд
Хухэ зүлгэ шэмхэлнэ.
Намилзаhан торгоншуу
долгиндонь
Наранай гэрэл ялбалзан,
Үбгэн буурал Байгалай
Үбсүү сээжые шэмэглэнэ.
З. РЕНГИТ гэгшын
фотоэтюд.

ГУРБАДАХИ НААДАНАЙ УДАА...

ФУТБОЛ

Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда ээлжээтэ — гурбадахи уулзалга үнгэргэгдэбэ. Энэ мүрысөөнэй таблица дээрэ Томскын «Томлес» команда зургаан очкотойгоор. түрүүлжэ ябана. Эдэнэр гурбадахи наадаяа манай «Сэлэнгэ» командатай үнгэргэхэдөө 2:1 тоотойгоор шүүhэн байгаа.

Мүнөөдөө хоёрдохи hуурида гараhан Омскын «Иртыш» команда Хабаровскын футболистнуудые 2:0 тоотойгоор шүүжэ, хоёр очко өөртөө бэшүүлбэ. Тус тустаа 4 очкотой болоhон Красноярскын «Автомобилист», Урда-Сахалинай «Сахалин». Ангарскын «Старт» команданууд мүрысөөнэй таблицада удаадахи hууринуудые эзэлэнхэй, ана мана тулалдажа эхилбэ. «Автомобилист» командын футболистнууд Эрхүүгэй «Аэрофлот» командатай өөрынгөө стадион дээрэ ерэн минутын туршада наадахадаа, 2:2 тоотойгоор тэнсэхэ баатай болоо. Тиин эдэнэр ворота руу 11 метрэй зайhаа бүмбэгын сохигдоходо, талмайн эзэд 5:4 гэhэн тоотойгоор шүүжэ, нэгэ очко өөртөө бэшүүлhэн байна. «Сахалинай» футболистнууд Новосибирскын футболистнуудта айлшалхадаа, талмайн эзэдые 1:0 тоотойгоор шүүгээд. аян замаа саашань үргэлжэлүүлбэ. Өөрынгөө стадион дээрэ наадажа эхилhэн «Старт» командын футболистнууд гурбадахи уулзалгадаа Шэтын футболистнуудые 3:2 тоотойгоор илахадаа, түрүүшынхеэ шүүбэ. Урдахи хоёр уулзалгадаа «Сэлэнгэ», «Аэрофлот» командануудтай ерэ минутын туршада наадахадаа тэнсэжэ. нэмэлтэ сагай үгтэхэдэл шүүжэ гарахадаа нэгэ нэгэ очко бэшүүлhэн hааб даа.

Мүн өөрынгөө стадион дээрэ наадажа эхилhэн Барнаулай «Динамо», «Чкаловец» команданууд нэгэ шүүжэ, нэгэ шүүгдэжэ ябана, Жэшээнь, «Динамо» командын футболистнууд түрүүшынгээ уулзалгада «Сахалинай» командые 3:1 гэhэн тоотойгоор шүүhэн hаа, хоёрдохи уулзалгадаа Хабаровскын командатай 1:1 тоотойгоор тэнсэжэ. нэмэлтэ сагай үгтэхэдэ 4:3 гэhэн тоотойгоор шүүжэ гараhан байгаа. Харин гурбадахи уулзалгадаа дахинаа 0:0 тоотойгоор тэнсэжэ, арба нэгэ метрhээ ялын бүмбэгэ сохилсобо. Тиин «Вулканай» футболистнуудта 4:3 тоотойгоор шүүгдэбэ. «Чкаловец» командынхид түрүүшынгээ нааданда «Вулканиие» 2:1 тоотойгоор диилэбэшье. «Луч» командатай тэнсээд, нэмэлтэ сагтаа 9:8 тоотойгоор шүүhэн байна. Харин гурбадахи уулзалгадаа «Сахалинай» футболистнуудта шүүгдэшэhэн юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй нааданда мүрысөөнэй таблицада түрүү hууринуудай нэгые эзэлжэ ябаhан Благовещенскын «Амур» команда Сибиириин хотонуудаар айлшалхадаа түрүүшын хоёр уулзалгада шүүгдэhэн hаа, гурбадахи наадандаа Братскын «Сибиряк» командые 1:0 тоотойгоор шүүhэн. Мүн Прокопьевскын «Шахтер», «Сибиряк» команданууд хоёр хоёр очкотой болобо.

Нэжээд очкотой болоод ябаhан Эрхүүгэй «Аэрофлот», Петропавловск-на-Камчатке хотын «Вулкан» команданууд мүрысөөнэй таблицада hүүлшын hуури эзэлэгшэдэй урдахана гаранхай.

Нааданай эхилhэн сагhаа хойшо нэгэшье очко олоогүй команданууд бии. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, мүнөөдөө Сибиириин хотонуудаар айлшалжа ябаhан манай «Сэлэнгэ». Шэтын, Владивостогой футболистнууд болоно.

Доро, танай анхаралда али командын түрүүлжэ, гээгдэжэ ябаhан тухай таблица толилогдобо.

Команданууд	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Очконууд
1. «Томлес» Томск	3	3	0	0	6
2. «Иртыш» Омск	3	3	0	0	5
3. «Сахалин» Ю-С.	3	2	0	1	4
4. «Старт» Анг.	3	1	2	0	4
5. «Автомобилист» Кр.	3	1	2	0	4
6. «Чкаловец» Н-С	3	1	1	1	3
7. «Динамо» Барн.	3	1	1	1	3
8. СКА Хабаровск	3	1	0	2	2
9. «Амур» Благов.	3	1	0	2	2
10. «Сибиряк» Братск	3	1	0	2	2
11. «Шахтер» П.	3	1	0	2	2
12. «Аэрофлот» Эр.	3	0	1	2	1
13 «Вулкан» П-К	3	0	1	2	1
14. «Сэлэнгэ» У-У	3	0	0	3	0
15. СКА Шэтэ	3	0	0	3	0
16. «Луч» Вл.	3	0	0	3	0

* * *

Майн 14-дэ «Сэлэнгэ» командын футболистнууд Красноярскын «Автомобилист» командада айлшалhан байгаа. Эдэнэр 90 минутын туршада наадахадаа, 1:1 тоотойгоор тэнсэhэн юм. Харин нэмэлтэ сагай үгтэхэдэ, талмайн эзэд 5:4 гэhэн тоотойгоор шүүжэ, нэгэ очко өөртөө бэшүүлхэ болобо.

Майн 19-дэ «Сэлэнгын» футболистнууд Эрхүүгэй «Аэрофлот» командатай наадаха юм.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДАЙ ТҮГЭС ХҮГЖЭЛТЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй ПНР-тэ, ГДР-тэ хэhэн хани ёhоной уулзалгануудай дүнгүүдые дэлхэйн олониитэ, харин гүрэнүүдэй хэблэл шэнжэлжэ үргэлжэлhөөр. Хани ёhоной эдэ уулзалганууд уласхоорондын туйлай ехэ удха шанартай хэрэг, социалис оронуудай түгэс хүгжэлтэдэ, Европодо ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамтаалха хэрэгтэ шухала туhа нэмэри болоно гээд олон тоото статьянууд. шэнжэлэлнүүд дотор. ниитын ба политическэ элитэ ехэ ажал ябуулагшадай мэдүүлтэнүүд соо тэмдэглэгдэнэ.

ПОРП-ын Центральна Комитедэй, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэриие Польшын түбэй бүхы газетэнүүд нэгэдэхи хуудаhандаа толилбо. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр ПНР-тэ ошолгын дүнгүүдээр сэдьхэлээ хананги байhанаа мэдүүлнэд.

Варшавада, Берлиндэ Л. И. Брежневэй аха дүүгэй, үнэн зүрхэнэй уулзалганууд. хөөрэлдөөнүүд эб найрамдалта политика бэелүүлхэ. Европодохи түгшүүрил hуларуулха, аюулгүй байдал ба харилсаа холбоо байгуулха талаар социалис оронуудай нягта нэгэдэлтэй байhые элирхэйлэн гэршэлээ гээд ПОРП-ын ЦК-гай орган — «Трибуна люду» газетэ тэмдэглэнэ.

Л. И. Брежневэй хани ёhоной уулзалгануудые Берлиндэ хэhэн ушарые ГДР-эй түбэй газетэнүүд бэшэнэ, шэнжэлнэ. «Эб найрамдалай, социализмын хэрэг бидэниие нэгэдүүлнэ» — гэжэ «Нойес дойчланд» газетэ түрүү бэшэгэй гаршаглаhан байха юм. «ГДР-эй ба СССР-эй хоорондохи хэтын хани барисаае манай хани, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр ерэжэ, хани ёhоор хөөрэлдэлгэ, үгэеэ хүсэд ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрhэн уулзалта элирхэйлэн харуулаа...» — гэжэ газетэ бэшээ.

«Аха дүү социалис оронуудай партийна, гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй уулзалганууд, хөөрэлдөөнүүд манай харилсаа холбоо, хани барисаа хүгжөөлгэдэ ехээр нүлөөлдэг байна», — гэжэ Болгариин «Работническо дело» шэнжэлэл доторооо бэшэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Польшодо, ГДР-тэ ошолго уласхоорондын туйлай ехэ удха шанартай гээд Чехословакиин «Руде право» тэмдэглэнэ. «Нүхэр Леонид Ильич Брежневэй хани ёhоор Варшавада, Берлиндэ ошожо. эдэ оронуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдөөнүүдые хээд. абаhан хамтын документнүүд манай амгалан тайбан политикада бүрин харюусана.

«Вьетнамай үнэн зүб хэрэгые дэмжэхээр шиидэнги байhанаа Советскэ Союз, Польшо, ГДР баталба» — гэhэн гаршаг доро ПТВ-гэй ЦК-гай орган — «Нян зан» газетэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И Брежневэй албанай хэрэгээр ПНР-тэ, ГДР-тэ ошоhон тухай материалнуудые тунхаглаhан байна.

(ТАСС).

ПАРИЖ

Арбан долоон гүрэнэй Министрнүүдэй комитедэй заседани

ТАСС

Европын соведэй министрнүүдэй комитедэй — Баруун Европын 17 гүрэнэй зүбшэлэлгын эмхиин заседани Страсбургда болобо. Европодохи «юрэнхы дэлгүүрэй» үргэдхэгдэhэнэй hүүлээр Европын соведэй дүүргэхэ үүргэ министрнүүд зүбшэлөөд, аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэевропын зүблөөндэ бэлэдхэл хэхэ тухай hанамжануудаа хэлсэhэн байна. Тэдэнэй hанамжаар, энэ зүблөөн 1973 оной зунай эхеэр үнгэргэгдэжэ болохо байна.

Ниитэевропын зүблөөнэй hайн үрэ дүнгүүдые үгэжэ, тэрээндэ хабаадаhан бүхы гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаа hайжаруулха зам нээхыень туйлаха хүсэлэнтэй байhанаа түгэсхэлэй коммюнике дотороо мэдүүлбэд.

НЬЮ-ЙОРК

Замбуулинай станцида техническэ дутагдал тохёолдоо

ТАСС

Дэлхэй шадархи замбуулинай замда США-hаа майн 15-да гаргагдаhан «Скайлэб» гэжэ станци дээрэ техническэ дутагдал тохёолдоо. Станциин замдаа гаргагдаhанай hүүлээр тэрэниие электрын элшээр хангаха ёhотой. Наранай элшээр хүдэлдэг 6 панелиин хоёрынь нээгдээгүй гээд ниидэлгэ залан, хүтэлбэрилдэг түбhөө мэдээсэбэ. Энэнь олон туршалгануудые таhалдуулхэ аюул тохёолдуулhан байна.

Гурбан космонавтые «Скайлэбэй» борт дээрэ абаашаха ёhотой замбуулинай «Аполлон» гэдэг онгосые Кеннедиин хушуунhаа табилгын болзор 5 хоногоор —майн 20 болотор хойшолуулха гэжэ ниидэлгэ хүтэлбэрилэгшэд шиидхээ.

БЕРЛИН

Албанай хэрэгээр ошобо

ТАСС

СФРЮ-гэй Союзна гүйсэдхэхэ вечэй Түрүүлэгшэ Д. Биедич ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Штофой уряалаар майн 15-да албанай хэрэгээр эндэ ерэбэ.

В. Штоф болон ГДР-эй бусад хүтэлбэрилэгшэд Шенефельд аэродром дээрэ Д. Биедичые угтаа.

Хилын саанаhаа

телефон·телеграф·радио

ГАВАНА

ПРОФСОЮЗАЙ ЗҮБЛӨӨН

ТАСС

Кубын хүнгэн промышленностиин предприятинуудай хүдэлмэришэд түрүүшын хахад жэлэйнгээ үйлэдбэриин түсэбүүдые дүүргэхын тула оролдолго хэшээл гаргана.

Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай национальна зүблөөндэ хабаадагшад нёдондо жэлэй ба байгаа оной нэгэдэхи кварталай ажалай дүнгүүдые согсолоо. Дутуу дундануудаа усадхаха хэмжээнүүдые хараалалгада онсо анхарал хандуулагдана. Июлиин 26-най үдэрые — Национальна восстаниин 20 жэлэй ойе ажалай амжалтануудаар уттахыень зүблөөндэ хабаадагшад хүнгэн промышленностиин ажалшадые уряалба.

Энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда хүнгэн промышленностиин предприятинууд 150 миллион шахуу песогой хэмжээтэй продукци үйлэдбэрилhэн байна гэжэ зүблөөн дээрэ мэдээсэгдээ.

ПЕКИН

Пекиндэ ерэбэ

ТАСС

Хилэ шадарай асуудалнуудые гуримшуулха талаар совет-хитад хөөрэлдөөнүүдтэ хабаададаг совет делегациин толгойлогшо, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Л. Ф. Ильичев, СССР-hээ КНР-тэ байдаг элшэн сайд, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн В. С. Толстиков майн 15-да Пекиндэ ерэбэ.

ЛОНДОН

М. Даянай мэдүүлгэ

ТАСС

Дүтын Зүүн зүгтэхи шахардуу байдалые заhаруулха асуудалда Тель-Авив хойшодоошье иимээр хандаха юм гэжэ Израилиин оборонын министр Моше Даян баталба. Булимтаран эзэмдэгдэhэн араб нютагуудhаа сэрэгүүдээ гаргахые Израиль hанаашалнагүй гэжэ тэрэ, Британиин телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

ДОРТМУНД

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ҮДЭРНҮҮД ФРГ-дэ ЭХИЛБЭ

ТАСС

Советскэ Союзай үдэрнүүдэй ФРГ-дэ эхилэлгэдэнь зорюулагдаhан олониитын баярай суглаан Рурска областиин индустриальна ехэ түб — Дортмунд хотодо болобо. Эдэ үдэрнүүд майн 14-hөө 25 болотор үргэлжэлхэ юм. Хотын «Гольдзаль» гэжэ зал hайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Сценэнь СССР-эй ба Германиин Федеративна Республикын гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэнхэй. СССР-эй культурын министр Е. А. Фурцева, Хэблэлэй, полиграфиин ба номой худалдаанай хэрэгүүдые эрхилхэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Б. И. Стукалин, СССР-эй лётчик-космонавт В. Ф. Быковский гэгшэдhээ бүридэhэн совет делегаци суглаанда хабаадана. Хойто Рейн-Вестфалиин премьер-министр Г. Кюн, Дортмунд хотын Соведэй гэшүүд суглаанда байлсаа. Дортмунд хотын олониитын түлөөлэгшэд зал соо сугларбад.

Советскэ Союзай ба Баруун Германиин договорой баталагдаhанhаа хойшо хоёр гүрэнэй хоорондохи харилсаан нилээд hайжараа гэжэ Хойто Рейн-Вестфалиин премьер-министр Г. Кюн, суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ. тэмдэглэбэ.

Удаа тээнь СССР-эй культурын министр Е. А. Фурцева сугларагшадта хандан, үгэ хэлээ. СССР-эй ФРГ-гэй хоорондын харилсаа холбоо хүгжөөлгэдэ таарамжатай оршон байдал мүнөө экономикын, эрдэм наукын ба соёлой hалбаринуудта бии болоод байна гэжэ тэмдэглээд, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневэй хани ёhоной уулзалгануудые хэхэеэ ФРГ-дэ ерэлгэ хоёр гүрэнэй хоорондохи харилсаа хүгжөөлгын түүхэтэ шэнэ шата болохо гээд найдажа байhанаа мэдүүлбэ.

ВАШИНГТОН

П. Флэниганай үгэ

ТАСС

Советскэ Союзай. бусад социалис оронуудай ба США-гай хоорондын худалдаа наймаанай-экономическа харилсаан hүүлэй жэлдэ нилээд hайжараа гэжэ уласхоорондын экономическа хэрэгүүдэй талаар США-гай президентын туhалагша Питер Флэниган, сенадтахи уласхоорондын финансын асуудалнуудые шиидхэхэ комиссиин зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, мэдүүлээ. Совет-американ худалдаа наймаае саашадань үргэдхэхэ ехэ арга боломжонууд бии гэжэ П. Флэниган хэлэбэ.

ОТТАВА

У. Каштанай интервью

ТАСС

Канадын Коммунис партиин Генеральна секретарь У. Каштан «Канадиан трибюн» газетэдэ интервью үгэхэдөө, Канадын ажалшадай байдалай гол асуудалнууд үшөөл шиидхэгдээгүй байhаар гэжэ мэдүүлээ. Орон дотор эдеэ хоолой зүйлнүүдэй, үргэн хэрэглэлэй эд бараанай үнэ сэнгэй хүндэржэ байhан ушартай тэмсэл хэхэ хэмжээнүүдые правительство абанагүй гээд У. Каштан хэлэбэ.

Тиихэдэ ехэ ехэ монополинуудай ашаг олзо таhалгаряагүй ургана. Нёдондо жэл энэнь 5 процентээр нэмээ hэн.

Ороной үргэн ниитэ ажалшадай байдал тухай асуудал hаяар зарлагдаха сессиингээ зүблэхэ зүйлдэ оруулхыень Компартиин Генеральна секретарь парламентые уряалаа.

ПРАВДА БУРЯТИИ

СЭЕХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ харуулна

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной майн 17. ● 4-дэхи хуудаhан ●Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-04462. Заказ № 0044